

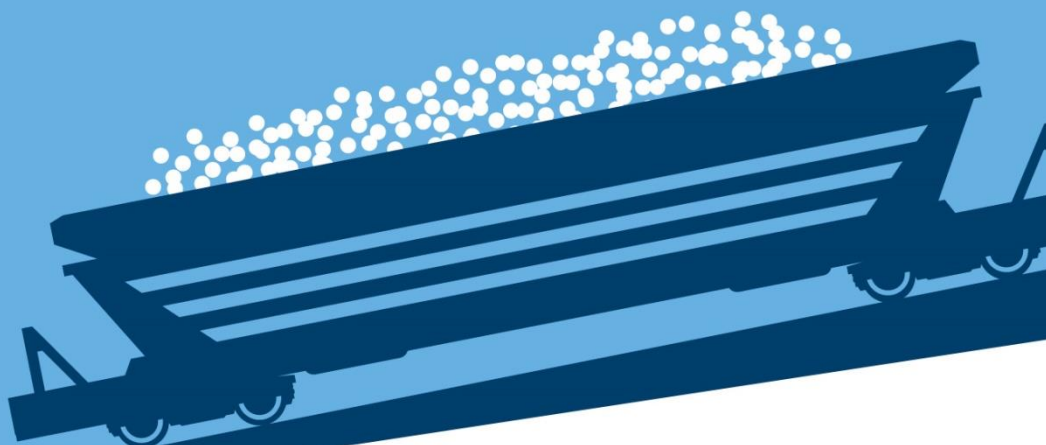
**MODELOWY PROGRAM PRAKTYCZNEJ NAUKI
ZAWODU
W ZAKRESIE STAŻY UCZNIOWSKICH
TECHNIK BUDOWNICTWA KOLEJOWEGO 311220**

w zakresie kwalifikacji:

**TKO.03. Organizacja robót związanych z budową i utrzymaniem dróg
kolejowych**

i

**TKO.04. Organizacja robót związanych z budową i utrzymaniem kolejowych
obiektów inżynierskich oraz podstawy kosztorysowania**

Publikacja powstała w ramach projektu: „Opracowanie modelowego programu realizacji praktycznej nauki zawodu w szkołach branży nr 30 transportu kolejowego” w ramach projektu: „Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”, nr projektu POWR.02.15.00-00-2019/20 w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie: 2.15. Kształcenie i szkolenie zawodowe dostosowane do potrzeb zmieniającej się gospodarki.

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

POWR.02.15.00-00-2019/20

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Spis treści

1. Wstęp - uzasadnienie potrzeby realizacji stażu, cele staży, odniesienie do obowiązujących aktów prawnych	5
2. Wymagania stawiane uczniom, opiekunom i instytucjom przystępującym do realizacji stażu w przedsiębiorstwie	13
2.1. Uczniowie	13
2.2. Opiekunowie stażu	13
2.3. Instytucje/przedsiębiorstwa przyjmujące uczniów na staż	15
2.4. Instytucja wysyłająca na staż - szkoła	15
3. Rozwiązania organizacyjne w zakresie realizacji staży uczniowskich w rzeczywistych warunkach pracy	16
3.1. Dokumentacja stażu uczniowskiego	17
3.1.1 Dokumentacja stażu uczniowskiego dla ucznia realizującego staż	17
3.1.2 Dokumentacja stażu uczniowskiego dla podmiotu przyjmującego ucznia na staż	18
3.1.3 Dokumentacja stażu uczniowskiego dla szkoły	18
4. Procedury osiągania celów kształcenia podczas stażu uczniowskiego u pracodawcy	20
4.1 Proponowane metody nauczania na stażu uczniowskim u pracodawcy	21
5. Wyposażenie dydaktyczne niezbędne do realizacji praktycznej nauki zawodu w zakresie staży uczniowskich	24
6. Plan realizacji praktycznej nauki zawodu w zakresie staży uczniowskich w przedsiębiorstwie....	25
7. Programy realizacji poszczególnych modułów programowych stażu z zakresu kwalifikacji TKO.03. Organizacja robót związanych z budową i utrzymaniem dróg kolejowych	26
7.1 Cele ogólne programu	26
7.2 Cele operacyjne	26
7.3 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia.....	27
7.4 Zadania realizowane w trakcie stażu.....	31
8 Programy realizacji poszczególnych modułów programowych stażu z zakresu kwalifikacji TKO.04. Organizacja robót związanych z budową i utrzymaniem kolejowych obiektów inżynierskich oraz podstawy kosztorysowania	34
8.1 Cele ogólne programu	34
8.2 Cele operacyjne	34
8.3 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia.....	35

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

8.4	Zadania realizowane w trakcie stażu.....	39
9	Warunki osiągnięcia celów kształcenia.....	42
	Kryteria oceniania stażysty.....	43
10	Ewaluacja realizacji programu praktycznej nauki zawodu w zakresie staży uczniowskich w przedsiębiorstwie	45
11	Wzory dokumentów	52
	Wzór umowy o staż uczniowski.....	52
	Załącznik nr 1. Wzór programu stażu uczniowskiego.....	64
	Załącznik nr 2. Wzór listy obecności.....	66
	Załącznik nr 3. Wzór dziennika stażu uczniowskiego u pracodawcy.....	67
	Załącznik nr 4. Wzór zaświadczenia o odbyciu stażu uczniowskiego	69
	Załącznik nr 5. Oświadczenie opiekuna stażu	71

1. Wstęp - uzasadnienie potrzeby realizacji stażu, cele staży, odniesienie do obowiązujących aktów prawnych

Właściwe kształcenie zawodowe musi, poza kształceniem teoretycznym, obejmować kształcenie umiejętności praktycznych. Dotyczy to wszystkich poziomów wykształcenia zawodowego i wszystkich zawodów. W przypadku zawodów, które w zakresie zainteresowań/profilu muszą opanować wykonywanie czynności /obsługę dużych, specjalistycznych maszyn, urządzeń lub procesów produkcyjnych/wytwórczych umiejętności praktyczne są dominującą częścią kształcenia zawodowego. Większość z tych maszyn lub urządzeń nie jest dostępna w pracowniach lub warsztatach szkolnych a procesy produkcyjne/technologiczne są tylko symulowane. Ze względów finansowych wolniejsza jest też w szkołach wymiana sprzętu i często nie nadąża ona za zmianami w technice. Wszystkie wyżej wymienione powody uzasadniają konieczność kształcenia zawodowego w ścisłym porozumieniu i współpracy z przedsiębiorstwami i ich organizacjami działającymi w danej branży. Dotyczy to w szczególności zawodów branży budowlanej, a tym bardziej budownictwa kolejowego. Wielkość budowli i długotrwałość procesu budowlanego wyklucza prawidłowe kształcenie praktyczne tylko w szkole, w jej pracowniach lub warsztatach.

W celu zrealizowania kształcenia praktycznego w rzeczywistych warunkach prowadzone są: zajęcia praktyczne (dla uczniów szkół branżowych i techników) oraz praktyki zawodowe (dla uczniów techników). Zajęcia praktyczne, najczęściej, prowadzone są w warunkach szkolnych (pracownie, warsztaty) rzadko w przedsiębiorstwach. Tylko w małej grupie zawodów odbywają się one u pracodawców młodocianych pracowników. Praktyki zawodowe, najczęściej dwa razy po cztery tygodnie w cyklu nauczania, prowadzone są w rzeczywistych warunkach pracy przyszłego absolwenta w przedsiębiorstwach związanych z branżą, w której uczeń się kształci. Problemem, w przypadku praktyk zawodowych, jest ich taka organizacja, która zapewni efektywne wykorzystanie czasu praktyki i zrealizowanie jej programu. Wymogi organizacji roku szkolnego wymuszają wysyłanie na praktyki jednocześnie wszystkich uczniów danej klasy oraz wykluczają niektóre jego okresy z organizacji praktyk. Ograniczenia wynikające z warunków atmosferycznych, harmonogramów robót i wymagań technologicznych dotyczą praktyk w zawodach związanych z budownictwem, zwłaszcza kolejowym.

Dzięki praktycznej nauce zawodu uczniowie mogą nabywać umiejętności i doświadczenie potrzebne do wejścia na rynek pracy. Najlepszym sposobem na zdobycie umiejętności technicznych w połączeniu z kompetencjami „miękkimi”, których oczekują pracodawcy jest nauczanie się ich w rzeczywistych warunkach pracy.

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

POWR.02.15.00-00-2019/20

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

W celu umożliwienia uczniom technikum uzyskiwania doświadczenia i nabywania umiejętności praktycznych należy wprowadzić możliwość odbywania staży uczniowskich. Podczas stażu uczniowskiego pracodawca zyskuje możliwość wspierania uczniów już na poziomie nauki w szkole oraz pozyskiwania przyszłej kadry. Staż uczniowski jest ukierunkowany również na wsparcie lokalnego rynku pracy. Zakres zagadnień realizowanych w czasie stażu określony jest w przykładowym programie stażu, który został opracowany przez nauczycieli i przedstawicieli pracodawców. W trakcie stażu uczeń będzie realizować treści wynikające z podstawy programowej, jak i treści wykraczające poza podstawę programową, charakterystyczne dla danego przedsiębiorstwa, które zwiększą jego szanse na późniejsze zatrudnienie w zawodzie technik budownictwa kolejowego na lokalnym/regionalnym rynku pracy. W przypadku stażu uczniowskiego obejmującego treści programu nauczania, dyrektor szkoły będzie mógł zwolnić ucznia z obowiązku odbycia praktycznej nauki zawodu w całości lub w części na podstawie zaświadczenia od pracodawcy. Z kolei zagadnienia wykraczające poza zakres praktycznej nauki zawodu mogą stanowić zakres stażu uczniowskiego, jednak nie mogą zostać zaliczone na poczet praktycznej nauki zawodu. Okres odbytego stażu uczniowskiego będzie zaliczał się uczniowi do okresu zatrudnienia. Rozwój kształcenia w rzeczywistych warunkach pracy wymaga skutecznego zachęcenia pracodawców do współpracy ze szkołami.

Absolwent szkoły kształcącej w zawodzie technik budownictwa kolejowego powinien być przygotowany do organizowania prac związanych min. z:

- budową, remontami oraz utrzymaniem prawidłowego stanu kolejowych dróg oraz obiektów inżynierskich;
- zapewnieniem właściwego stanu technicznego torów, podsypki, szyn wraz z rozjazdami i złączkami;
- doborem, montażem i demontażem urządzeń linii kolejowych, stanowiących wyposażenie mostów o małej rozpiętości;
- kierowaniem robotami budowlanymi obiektów z uwzględnieniem gospodarki materiałowej i sprzętowej;
- kontrolą jakości wykonania robót budowlano–montażowych;
- podejmowaniem działań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa w zakresie prowadzenia ruchu kolejowego.

Cele stażu zawodowego:

1. Poznanie specyfiki pracy na rzeczywistym stanowisku pracy ucznia/absolwenta w zawodzie technik budownictwa kolejowego w zakresie:
 - staż „drogowy”: linia kolejowa, duża stacja kolejowa, bocznica i sieć torów na terenie przedsiębiorstwa;

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

- staż „obiektywny”: budowa lub remont dużego obiektu inżynierskiego.
- 2. Weryfikacja wiedzy teoretycznej w warunkach praktycznych.
- 3. Przygotowanie do podejmowania decyzji i ponoszenie odpowiedzialności za wykonywane działania na konkretnym stanowisku pracy.
- 4. Zdobywanie praktycznego doświadczenia zawodowego i podniesienie umiejętności zawodowych z myślą o uzyskaniu większych szans na zatrudnienie, ułatwiających podjęcie stałego zatrudnienia oraz poprawienie pozycji na rynku pracy.

Uczeń nabyte wymagane umiejętności poprzez osiągnięcie efektów kształcenia realizowanych w szkole i w rzeczywistych warunkach pracy.

Przedmiotowy program, opracowany został z uwzględnieniem ustaw, rozporządzeń oraz zaleceń Unii Europejskiej:

Ustawy

1. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2021 r. poz. 1082 z późn.zm.);
2. Ustawa z dnia 07 września 1991r. o systemie oświaty (Dz.U. 2021 r. poz. 1915 z późn. zm.);
3. Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. 2021 poz.1762 z późn. zm.);
4. Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks Pracy (Dz.U. 2022 poz.1510), z wyjątkiem przepisów art. 183a-183e, art. 131§ 1, art. 132 § 1, art. 133 § 1, art.134, art. 1517, art. 204 i art.232;
5. Ustawa z dnia 10 października 2002 r. minimalnym wynagrodzeniu za pracę (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2207);
6. Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 226).

Rozporządzenia

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz.U. z 2019 r., poz. 316, z późn. zm.);
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego (Dz.U. 2019 poz. 991, z późn. zm.);

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

POWR.02.15.00-00-2019/20

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu (Dz. U. z 2019 r. poz. 391);

4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2019 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o odbyciu stażu uczniowskiego (Dz.U. 2019 poz. 1583 z późn. zm.).

Zalecenia Rady Unii Europejskiej

1. Zalecenie Rady z dnia 15 marca 2018 r. w sprawie europejskich ram jakości i skuteczności przygotowania zawodowego (Dz.U. UE. 2018/C 153/01);

2. Zalecenie Rady z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie ram jakości staży (Dz.U. UE. 2014/C 88/01);

3. Zalecenie Rady z dnia 22 maja 2018 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (Dz.U. UE. 2018/C 189/01);

4. Zalecenie Rady z dnia 24 listopada 2020 r. w sprawie kształcenia i szkolenia zawodowego na rzecz zrównoważonej konkurencyjności, sprawiedliwości społecznej i odporności (Dz.U.UE.C.2020.417.1).

Pojęcie stażu uczniowskiego, ujęte jest w wielu krajowych i europejskich aktach prawnych. Najważniejsze aspekty dotyczące staży uczniowskich i odnoszące się bezpośrednio do celów i istoty tej formy zdobywania doświadczenia zawodowego, przedstawione zostały w Ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe, zwanej dalej UPO. Zgodnie z Ustawą tą:

„W celu ułatwienia uzyskiwania doświadczenia i nabywania umiejętności praktycznych niezbędnych do wykonywania pracy w zawodzie, w którym kształcą się, uczniowie technikum i uczniowie branżowej szkoły I stopnia niebędący młodocianymi pracownikami mogą w okresie nauki odbywać staż w rzeczywistych warunkach pracy, zwany dalej „stażem uczniowskim”.
/art. 121a ust.1 UPO/.

„W trakcie stażu uczniowskiego uczeń realizuje wszystkie albo wybrane treści programu nauczania zawodu w zakresie praktycznej nauki zawodu realizowanego w szkole, do której uczęszcza, lub treści nauczania związane z nauczaniem zawodem nieobjęte tym programem.”
/art. 121a ust. 2 UPO/.

Obok staży zawodowych – formy nieobowiązkowej, w toku nauki uczniowie muszą przystąpić do obowiązkowych praktyk zawodowych, realizowanych w ramach podstawy programowej kształcenia w zawodzie. Obowiązek ten wprost reguluje Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu.

Zarówno staże zawodowe, jak i praktyki zawodowe stanowią istotny oraz integralny element procesu dydaktyczno-wychowawczego, dla uczniów kształcących się w szkołach branżowych.

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

POWR.02.15.00-00-2019/20

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Poprzez udział w stażach i praktykach zawodowych, uczniowie zyskują szansę zweryfikowania użyteczności i aktualności wiedzy i umiejętności, które zdobyli w toku kształcenia teoretycznego i praktycznego w trakcie nauki w szkole.

Osoba fizyczna, osoba prawna albo jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, zwana dalej „podmiotem przyjmującym na staż uczniowski”, zawiera z uczniem albo rodzicami niepełnoletniego ucznia, w formie pisemnej, umowę o staż uczniowski. /art. 121a ust. 3 UPO/

Dyrektor szkoły może zwolnić ucznia, który odbył staż uczniowski, z obowiązku odbycia praktycznej nauki zawodu w całości lub w części. /art. 121a ust. 4 UPO/

Podmiot przyjmujący na staż uczniowski i dyrektor szkoły, w uzgodnieniu z uczniem albo rodzicem niepełnoletniego ucznia, ustalają zakres treści nauczania, o których mowa w ust. 2, oraz dobowy i tygodniowy wymiar czasu odbywania stażu uczniowskiego. Ustalając zakres treści nauczania wskazuje się, w jakim zakresie uczeń po zrealizowaniu tych treści zostanie zwolniony z obowiązku odbycia praktycznej nauki zawodu. Ustalenia te stanowią załącznik do umowy o staż uczniowski. /art. 121a ust. 5 UPO/

Uczeń odbywający staż uczniowski otrzymuje miesięczne świadczenie pieniężne, chyba że strony umowy o staż uczniowski, postanowią, że staż jest odbywany nieodpłatnie. /art. 121a ust. 6 UPO/

Wysokość miesięcznego świadczenia pieniężnego, o którym mowa w ust. 6, nie może przekraczać wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207)”.

Staż uczniowski może odbywać się również w okresie ferii letnich lub zimowych. /art. 121a ust. 8 UPO/

Do stażu uczniowskiego nie mają zastosowania przepisy prawa pracy, z wyjątkiem przepisów art. 183a–183e, art. 131 § 1, art. 132 § 1, art. 133 § 1, art. 134, art. 1517, art. 204 i art. 232 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, z zastrzeżeniem przepisów ust. 12–14. /art. 121a ust. 9 UPO/

Dobowy wymiar godzin stażu uczniowskiego uczniów w wieku do lat 16 nie może przekraczać 6 godzin, a uczniów w wieku powyżej 16 lat – 8 godzin. W uzasadnionych przypadkach wynikających ze specyfiki funkcjonowania ucznia niepełnosprawnego w wieku powyżej 16 lat, dopuszcza się możliwość obniżenia dobowego wymiaru godzin stażu uczniowskiego do 7 godzin./art. 121a ust. 10 UPO/

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

POWR.02.15.00-00-2019/20

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Dobowy łączny wymiar zajęć edukacyjnych realizowanych przez ucznia w szkole i stażu uczniowskiego nie może przekraczać 8 godzin, a tygodniowy łączny wymiar zajęć edukacyjnych realizowanych przez ucznia w szkole i stażu uczniowskiego – 40 godzin. /art. 121a ust. 11 UPO/

W szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się możliwość przedłużenia dobowego wymiaru godzin stażu uczniowskiego dla uczniów w wieku powyżej 18 lat, nie dłużej jednak niż do 12 godzin. Przedłużenie dobowego wymiaru godzin jest możliwe wyłącznie u podmiotów przyjmujących na staż uczniowski, u których przedłużony dobowy wymiar czasu pracy wynika z rodzaju pracy lub jej organizacji. /art. 121a ust. 12 UPO/

Staż uczniowski może być organizowany w systemie zmianowym, z tym że w przypadku uczniów w wieku poniżej 18 lat nie może wypadać w porze nocnej. /art. 121a ust. 13 UPO/

W przypadku ucznia niepełnosprawnego odbywającego staż uczniowski przepisy ust. 12 i 13 stosuje się wyłącznie za zgodą lekarza sprawującego opiekę nad tym uczniem. /art. 121a ust. 14 UPO/

Umowa o staż uczniowski określa w szczególności:

- 1) strony umowy;
- 2) miejsce odbywania stażu uczniowskiego;
- 3) nazwę i adres szkoły, do której uczęszcza uczeń odbywający staż uczniowski;
- 4) zawód, w zakresie którego będzie odbywany staż uczniowski;
- 5) okres odbywania stażu uczniowskiego;
- 6) wysokość świadczenia pieniężnego, o którym mowa w ust. 7.

Umowa o staż uczniowski nie może dotyczyć pracy szczególnie niebezpiecznej w rozumieniu przepisów wydanych na podstawie art. 23715 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy. /art. 121a ust. 16 UPO/

Umowa o staż uczniowski nie może być zawarta na okres dłuższy niż okres nauki w technikum albo branżowej szkole I stopnia. /art. 121a ust. 17 UPO/

Umowa o staż uczniowski może być rozwiązana, na piśmie, przez każdą ze stron z zachowaniem 14-dniowego okresu wypowiedzenia. /art. 121a ust. 18 UPO/

Jeżeli uczeń przestał być uczniem szkoły przed końcem obowiązywania umowy dyrektor szkoły powiadamia o tym podmiot, który przyjął ucznia na staż uczniowski, a umowa o staż uczniowski wygasa. /art. 121a ust. 19 UPO/

Podmiot przyjmujący na staż uczniowski lub uczeń albo rodzice niepełnoletniego ucznia niezwłocznie zawiadamiają dyrektora szkoły o wypowiedzeniu umowy o staż uczniowski oraz przyczynie wypowiedzenia. /art. 121a ust. 20 UPO/

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

W czasie odbywania stażu uczniowskiego opiekę nad uczniem sprawuje wyznaczony przez podmiot przyjmujący na staż uczniowski opiekun stażu uczniowskiego. /art. 121a ust. 21 UPO/
Opiekunem stażu uczniowskiego może być osoba spełniająca warunek określony w art. 120 ust. 3a. Spełnienie tego warunku jest potwierdzane oświadczeniem opiekuna stażu uczniowskiego. /art. 121a ust. 22 UPO/

Podmiot przyjmujący na staż uczniowski zapewnia uczniowi stanowisko pracy wyposażone w niezbędne urządzenia, sprzęt, narzędzia, materiały i dokumentację techniczną, uwzględniające wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy, a także bezpieczne i higieniczne warunki odbywania stażu uczniowskiego na zasadach dotyczących pracowników określonych w odrębnych przepisach, w tym w zależności od rodzaju zagrożeń związanych z odbywaniem tego stażu – odpowiednie środki ochrony indywidualnej. /art. 121a ust. 23 UPO/

Ponadto podmiot ten zapewnia w szczególności:

- 1) pomieszczenia do przechowywania odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej;
- 2) dostęp do urządzeń higieniczno-sanitarnych oraz pomieszczeń socjalnobytowych;
- 3) dietę na zasadach uzgodnionych z armatorem – w przypadku uczniów odbywającym staż uczniowski na statkach morskich i śródlądowych;
- 4) świadczenia na zasadach określonych dla załóg statków – w przypadku uczniów odbywających staż uczniowski na statkach morskich i śródlądowych, wykreutowanych ze statku za granicą wskutek wypadku lub choroby. /art. 121a ust. 23 UPO/

Podmiot przyjmujący na staż uczniowski jest obowiązany wystawić na piśmie zaświadczenie o odbyciu stażu uczniowskiego, które określa w szczególności okres odbytego stażu uczniowskiego, rodzaj realizowanych zadań i umiejętności nabyte w czasie odbywania stażu uczniowskiego. /art. 121a ust. 24 UPO/

Okres odbytego stażu uczniowskiego, na podstawie zaświadczenia, o którym mowa w ust. 24, zalicza się do okresu zatrudnienia, od którego zależą uprawnienia pracownicze. /art. 121a ust. 25 UPO/

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia wzór zaświadczenia, o którym mowa w ust. 24, uwzględniając konieczność prawidłowego udokumentowania okresu odbytego stażu uczniowskiego zaliczanego do okresu zatrudnienia /art. 121a ust. 26 UPO/

Cele stażu uczniowskiego w zawodzie technik budownictwa kolejowego:

1. Poznanie specyfiki pracy na rzeczywistym stanowisku pracy ucznia/absolwenta w zawodzie technik budownictwa kolejowego w zakresie:

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

- staż „drogowy”: linia kolejowa, duża stacja kolejowa, bocznica i sieć torów na terenie przedsiębiorstwa;
 - staż „obiektowy”: budowa lub remont dużego obiektu inżynierskiego.
2. Weryfikacja wiedzy i umiejętności nabytych w szkole teoretycznej w warunkach praktycznych.
 3. Przygotowanie do podejmowania decyzji i ponoszenie odpowiedzialności za wykonywane działania na konkretnym stanowisku pracy.
 4. Zdobywanie praktycznego doświadczenia zawodowego i podniesienie umiejętności zawodowych z myślą o uzyskaniu większych szans na zatrudnienie, ułatwiających podjęcie stałego zatrudnienia oraz poprawienie pozycji na rynku pracy.

Akty prawne dotyczące części praktycznej kształcenia zawodowego wskazują na dużą wagę, którą przywiązują prawodawcy do tego elementu.

W ZALECENIU RADY z dnia 15 marca 2018 r. w sprawie europejskich ram jakości i skuteczności przygotowania zawodowego (2018/C 153/01) szczególna uwaga skierowana jest na:

(1) Skuteczne i charakteryzujące się dobrą jakością przygotowanie zawodowe, które prowadzi do połączenia umiejętności związanych z pracą, doświadczenia zawodowego i uczenia się opartego na pracy, a także kompetencji kluczowych, ułatwia młodym ludziom wejście na rynek pracy, a osobom dorosłym – rozwój kariery zawodowej i przejście do etapu zatrudnienia. Jest ono elementem systemów kształcenia i szkolenia zawodowego (VET) i współistnieje z innymi ścieżkami uczenia się opartego na pracy czy ścieżkami kształcenia zawodowego.

(2) Dobrze zaprojektowane programy przygotowania zawodowego przynoszą korzyści zarówno pracodawcom, jak i osobom uczącym się oraz wzmacniają powiązanie świata pracy ze światem kształcenia i szkolenia. Wysokie standardy jakości pozwalają uniknąć sytuacji, w której przygotowanie zawodowe jest ukierunkowane na stanowiska wymagające niskich kwalifikacji i dostarcza szkolenia słabej jakości, co szkodzi reputacji przygotowania zawodowego. Oprócz oferowania ścieżki ku doskonałości dobre jakościowo przygotowanie zawodowe może również przyczynić się do wzmacniania aktywnego obywatelstwa i włączenia społecznego poprzez integrowanie na rynku pracy osób z różnych środowisk społecznych i o różnych doświadczeniach osobistych.

(3) Skuteczne i charakteryzujące się dobrą jakością przygotowanie zawodowe jest opracowywane w ramach ustrukturyzowanych partnerstw obejmujących wszystkich właściwych interesariuszy, w tym w szczególności partnerów społecznych, przedsiębiorstwa, podmioty pośredniczące, takie jak izby przemysłowe, handlowe i rzemieślnicze, organizacje zawodowe i sektorowe, instytucje kształcenia i szkolenia zawodowego, organizacje młodzieżowe i rodzicielskie, jak również władze lokalne, regionalne i krajowe.

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

POWR.02.15.00-00-2019/20

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

2. Wymagania stawiane uczniom, opiekunom i instytucjom przystępującym do realizacji stażu w przedsiębiorstwie

2.1. Uczniowie

Uczniowie, którzy rozpoczynają staż w przedsiębiorstwie powinni uczęszczać do technikum i kształcić się w zawodzie technik budownictwa kolejowego oraz powinni:

- być pełnoletni;
- niepełnoletni muszą posiadać zgodę rodziców lub opiekunów prawnych;
- posiadać zaświadczenie od lekarza medycyny zawierające orzeczenie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia praktycznej nauki zawodu;
- o braku przeciwwskazań do nauki w zawodzie technik budownictwa kolejowego;
- być ubezpieczeni od następstw nieszczęśliwych wypadków;
- posiadać niezbędną wiedzę i umiejętności zawodowe do rozpoczęcia stażu.

2.2. Opiekunowie stażu

Zgodnie z obowiązującymi przepisami praktyczna nauka zawodu w zakresie staży uczniowskich organizowana u pracodawców powinna być prowadzona pod kierunkiem opiekuna stażu uczniowskiego. Podmiot przyjmujący uczniów na staż uczniowski wyznacza opiekuna stażu uczniowskiego. Opiekunem stażu uczniowskiego może być osoba spełniająca warunek określony w art. 120 ust. 3a o niekaralności Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 z późn.zm.). Spełnienie tego warunku powinno być potwierdzenie poprzez podpisanie oświadczenia przez opiekuna stażu uczniowskiego. Wzór oświadczenia stanowi załącznik do umowy o staż.

Opiekun stażu uczniowskiego powinien posiadać kwalifikacje i kompetencje zawodowe do pracy na stanowiskach określonych w programie stażu uczniowskiego, dla których będzie pełnił zadania opiekuna stażu uczniowskiego. Podmiot przyjmujący na staż uczniowski wyznacza opiekuna stażu uczniowskiego oraz powinien zweryfikować kwalifikacje i kompetencje wyznaczonej osoby. Można dopuścić też by opiekunem stażu uczniowskiego był również instruktor praktycznej nauki zawodu, spełniający wymagania kwalifikacyjne określone w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu (Dz.U. 2019, poz. 391 z późn.zm.).

Niezależnie od przyjętej w danej organizacji nazwy dla tej funkcji, kluczowa jest możliwość bliskiej współpracy i kontaktu między uczestnikiem programu a wyznaczonym pracownikiem. Osoba pełniąca taką funkcję, na potrzeby programu praktyki lub stażu, powinna mieć

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

POWR.02.15.00-00-2019/20

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

predyspozycje do objęcia roli opiekuna i dostateczną wiedzę merytoryczną na temat organizacji, aby być rzetelnym wsparciem dla uczestnika programu.

Opiekun stażu powinien mieć wykształcenie co najmniej takie jak ma mieć absolwent szkoły czyli technik budownictwa kolejowego (technik dróg i mostów kolejowych, technik dróg kolejowych i obiektów inżynierskich). Optymalnie powinien to być inżynier lub magister inżynier budownictwa kolejowego. Opiekun stażu powinien mieć doświadczenia na stanowisku przewidzianym dla absolwentów tego kierunku w przedsiębiorstwie oraz w kierowaniu pracownikami.

Opiekun stażu ponosi pełną odpowiedzialność za bezpieczny przebieg stażu, realizację programu, zachowanie przejść przez poszczególne etapy robót zgodnie z harmonogramem oraz przeprowadzenie oceny pracy stażysty. Przykładowe zadania opiekuna stażu uczniowskiego:

Opiekunem stażysty w trakcie trwania programu stażu jest osoba, która pełni kilka lub wszystkie z wymienionych zadań:

- uczestniczy w przyjęciu stażysty do organizacji;
- przeprowadza całość lub część procesu adaptacji;
- przedstawia zakres obowiązków, objaśniając sposób wykonania;
- zapewnia warunki materialne do realizacji praktycznej nauki zawodu w zakresie staży uczniowskich, a w szczególności organizuje stanowisko pracy wyposażone w niezbędne urządzenia, sprzęt, narzędzia, materiały i dokumentację techniczną, uwzględniające wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy;
- dba o realizację celów kształcenia zdefiniowanych w programie stażu;
- nadzoruje przebieg realizacji programu praktycznej nauki zawodu w zakresie staży uczniowskich, w zakresie ustalonych treści nauczania, dobowego i tygodniowego wymiaru czasu odbywania stażu uczniowskiego;
- monitoruje postępy stażysty;
- współpracuje ze szkołą – podmiotem kierującym uczniów na praktyczną naukę zawodu w zakresie staży uczniowskich;
- udziela informacji zwrotnej na temat osiągniętych wyników i stopnia realizacji zadań oraz jest bieżącym wsparciem merytorycznym w zakresie objętym programem praktyki lub stażu;
- przeprowadza wstępną diagnozę kompetencji uczniów, we współpracy z nauczycielami, kierownikiem kształcenia praktycznego lub dyrektorem szkoły, do której uczęszcza uczeń;
- udziela stażystom informacji zwrotnej w trakcie realizacji oraz po zakończeniu stażu uczniowskiego.

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

2.3. Instytucje/przedsiębiorstwa przyjmujące uczniów na staż

Stáže powinny odbywać się w jednostkach PLK lub innych zarządców linii kolejowych zajmujących się budową lub utrzymaniem nawierzchni kolejowej, podtorza i kolejowych obiektów inżynierskich, firmach budownictwa kolejowego lub mostowego zapewniających rzeczywiste warunki pracy właściwe dla zawodu technik budownictwa kolejowego. Przedsiębiorstwo zajmujące się budową lub remontem obiektów budownictwa kolejowego i przyjmujące uczniów na staż w zawodzie technik budownictwa kolejowego musi posiadać kadre, wyposażenie techniczne i rozpoczęte roboty umożliwiające realizację programu stażu. W okresie nawiązywania współpracy dotyczącej możliwości przeprowadzenia stażu uczniowskiego należy uzgodnić:

- zakres robót objętych stażem;
- wykaz dokumentacji i stanowisk, wraz z wyposażeniem, dostępnych dla stażysty;
- dostępność i warunki korzystania ze stanowisk i ich wyposażenia;
- sposób weryfikacji możliwości prowadzenia stażu w ustalonym zakresie;
- zaangażowanie szkoły, kierowników szkolenia praktycznego, nauczycieli kształcenia zawodowego w realizację praktycznej nauki zawodu w zakresie staży uczniowskich.

2.4. Instytucja wysyłająca na staż - szkoła

W organizację, realizację i nadzór nad stażami uczniowskimi powinni być zaangażowani wszyscy uczestnicy nauczyciele przedmiotów zawodowych, dyrektor oraz kierownik szkolenia praktycznego. Szkoła ponosi odpowiedzialność za jakość kształcenia, dlatego szczególnie ważna jest współpraca szkoły z rynkiem pracy, otoczeniem pracodawców. Szkoła powinna podejmować różnorodne działania mające na celu dostosowywanie treści kształcenia do wymogów stawianych przez rynek pracy.

Szkoła powinna być odpowiedzialna za przygotowywanie zindywidualizowanych programów staży dostosowanych do umiejętności stażysty i oczekiwań pracodawcy.

Dyrektor szkoły

- informuje uczniów i rodziców o zasadach realizacji praktycznej nauki zawodu w formie staży uczniowskich;
- uzgodnienie z uczniem albo rodzicami niepełnoletniego ucznia, a także pracodawcą, zakresu zadań i treści kształcenia realizowanych w czasie stażu;
- zwalnia ucznia z obowiązku odbycia praktycznej nauki zawodu w całości lub w części, na podstawie zaświadczenia od pracodawcy w przypadku stażu obejmującego treści programu nauczania;

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

- wskazuje efekty kształcenia szczególnie pożądanym w zakresie kształcenia praktycznego;
- weryfikuje miejsca odbywania stażu pod kątem wyposażenia;
- dokonuje korekty przebiegu realizacji praktycznej nauki zawodu w szkole w oparciu o efekty zrealizowane na stażach;
- wystawia pracodawcom certyfikaty potwierdzające wspieranie kształcenia branżowego poprzez organizację staży uczniowskich.

Kierownik kształcenia praktycznego:

Kierownik kształcenia praktycznego odpowiada za współpracę z otoczeniem gospodarczym i organizację praktycznej nauki zawodu u pracodawcy. W zakresie staży uczniowskich do zadań kierownika kształcenia praktycznego należy:

- ustalenie zakresu zadań możliwych do realizacji w trakcie staży uczniowskich u poszczególnych pracodawców;
- przekazanie założonych do osiągnięcia efektów kształcenia w zakresie umiejętności zawodowych i kompetencji;
- dopasowaniu ofert staży do umiejętności i kompetencji uczniów;
- przygotowanie umowy stażowej wraz z załącznikami;
- monitorowanie realizacji staży uczniowskich.

3. Rozwiązania organizacyjne w zakresie realizacji staży uczniowskich w rzeczywistych warunkach pracy

Przygotowanie organizacyjne staży uczniowskich w przedsiębiorstwach infrastruktury transportu kolejowego powinno obejmować:

- wybór podmiotu przyjmującego na staż uczniowski;
- ustalenie zasad komunikacji między szkołą i zarządcą infrastruktury;
- wyznaczenie osób odpowiedzialnych za koordynację działań, zakres ich kompetencji (opiekunów stażu);
- ustalenie kanałów komunikacji i form uznanych za oficjalne;
- określenie zakresu przekazywanych informacji;
- określenie możliwego zakresu współpracy/stażu;
- opracowanie programu stażu zawodowego;
- organizację stażu (harmonogram, zakres realizacji robót, ewentualny nadzór pedagogiczny);
- umowę między stażystą a pracodawcą na realizację stażu;

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

- określenie dokumentacji przebiegu stażu i jego wyników (weryfikacja i certyfikacja).

3.1. Dokumentacja stażu uczniowskiego

Staż uczniowski odbywa się na podstawie umowy zawartej w formie pisemnej pomiędzy osobą fizyczną, osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, zwane dalej „podmiotem przyjmującym na staż uczniowski”, a uczniem albo rodzicami niepełnoletniego ucznia.

Umowa ta powinna zawierać co najmniej:

- określenie stron umowy (podmiotu przyjmującego na staż oraz dane uczestnika odbywającego staż uczniowski);
- nazwę i adres szkoły, do której uczęszcza uczeń odbywający staż uczniowski;
- zawód, w zakresie którego będzie odbywany staż uczniowski;
- dane opiekuna stażysty lub zobowiązanie do wyznaczenia takiej osoby;
- prawa i obowiązki stron;
- liczbę godzin stażu zawodowego z uwzględnieniem dobowego i tygodniowego wymiaru czasu odbywania stażu;
- okres realizacji stażu uczniowskiego;
- miejsce odbywania stażu uczniowskiego;
- wysokość wynagrodzenia stażysty.

Umowa o staż uczniowski nie może być zawarta na okres dłuższy niż okres nauki w technikum tj. pięć lat.

Umowa o staż uczniowski może być rozwiązana, na piśmie, przez każdą ze stron z zachowaniem 14-dniowego okresu wypowiedzenia.

W przypadku gdy uczeń przestał być uczniem szkoły przed końcem obowiązywania umowy dyrektor szkoły powiadamia o tym podmiot, który przyjął ucznia na staż uczniowski, a umowa o staż uczniowski wygasa.

Podmiot przyjmujący na staż uczniowski lub uczeń albo rodzice niepełnoletniego ucznia niezwłocznie zawiadamiają dyrektora szkoły o wypowiedzeniu umowy o staż uczniowski oraz przyczynie wypowiedzenia.

Staż uczniowski może odbywać się również w okresie ferii letnich lub zimowych.

3.1.1 Dokumentacja stażu uczniowskiego dla ucznia realizującego staż

- a) Umowa o staż uczniowski.
- b) Program stażu (załącznik do umowy o staż uczniowski).

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

- c) Harmonogram stażu.
- d) Regulamin stażu uczniowskiego (załącznik do umowy o staż uczniowski).
- e) Dzienniczek przebiegu stażu uczniowskiego.
- f) Zaświadczenia o odbyciu stażu uczniowskiego.

3.1.2 Dokumentacja stażu uczniowskiego dla podmiotu przyjmującego ucznia na staż

- a) Umowa o staż uczniowski.
- b) Program stażu (załącznik do umowy o staż uczniowski).
- c) Regulamin stażu uczniowskiego (załącznik do umowy o staż uczniowski).
- d) Dziennik opiekuna stażu (lista obecności na stażu uczniowskim, harmonogram przebiegu stażu, potwierdzenie realizacji zajęć zgodnie z harmonogramem).
- e) Oświadczenie opiekuna stażu uczniowskiego o niekaralności.
- f) Zawiadomienie dyrektora szkoły o wypowiedzeniu umowy o staż uczniowski oraz przyczynie wypowiedzenia.
- g) Zaświadczenie o odbyciu stażu uczniowskiego (załącznik do umowy o staż uczniowski).

3.1.3 Dokumentacja stażu uczniowskiego dla szkoły

- a) Kopia Umowy o staż uczniowski.
- b) Program stażu (załącznik do umowy o staż uczniowski).
- c) Powiadomienie podmiotu przyjmującego ucznia na staż przez dyrektora szkoły fakcie, że uczeń nie jest już uczniem szkoły w trakcie trwania umowy o staż uczniowski.
- d) Protokół z zaliczenia praktycznej nauki zawodu przez dyrektora szkoły na podstawie zaświadczenia o odbyciu stażu.

Podczas odbywania stażu uczeń zobowiązany jest do wykonywania czynności zawodowych z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisów ppoż. i ochrony środowiska na danym stanowisku pracy.

Przykładowe obowiązki ucznia podczas odbywania stażu w przedsiębiorstwie:

- uzgodnienie treści nauczania realizowanych na stażu uczniowskim;
 - zawarcie umowy z pracodawcą przyjmującym na staż;
 - zapoznanie się z regulaminem stażu uczniowskiego;
 - podjęcie stażu uczniowskiego, we wskazanym w umowie terminie i miejscu jego odbywania;
 - zapoznanie się z obowiązującym u pracodawcy regulaminem i zasadami pracy;
- „Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

- przestrzeganie regulaminu pracy podmiotu przyjmującego na staż uczniowski;
- przestrzeganie regulaminu stażu uczniowskiego;
- zapoznanie się z wymaganiami i oczekiwaniami pracodawcy;
- wykonywanie zadań wynikających z programu stażu;
- staranne i sumienne wykonywanie czynności i zadań objętych programem stażu uczniowskiego;
- prezentowanie właściwej postawy i kultury osobistej;
- dostosowanie się do ustalonego w zakładzie harmonogramu dnia;
- utrzymywanie stanowiska pracy w należyтым porządku, dbałość o powierzony mu sprzęt, urządzenia i narzędzia;
- bezwzględne stosowanie się do wskazówek i poleceń wydawanych przez opiekuna stażu i pracodawcy;
- systematyczne odnotowywanie toku zajęć w dzienniczku stażu (jeżeli jest obowiązkowy- fakultatywnie);
- bezzwłoczne informowanie pracodawcy za pośrednictwem opiekuna stażu o swojej nieobecności na stażu i jej przyczynach;
- usprawiedliwianie nieobecności na stażu;
- bezzwłoczne informowanie pracodawcy o wszelkich nieprawidłowościach w realizacji stażu uczniowskiego;
- zgłaszanie opiekunowi stażu lub pracodawcy każdego wypadku przy pracy;
- niezwłoczne przedłożenie w szkole po zakończeniu stażu zaświadczenia o ukończeniu stażu;
- niezwłoczne przedłożenie w szkole po zakończeniu stażu uzupełnionego dzienniczka przebiegu stażu uczniowskiego, w którym zapisane są wszystkie czynności i zadania wykonywane przez stażystę w zakładzie pracy i potwierdzone stosownym podpisem opiekuna stażu (jeżeli obowiązuje-fakultatywnie).

Przykładowe prawa ucznia podczas odbywania stażu w przedsiębiorstwie :

- zapoznania się z obowiązującym regulaminem stażu oraz pracy;
- wykonywania zadań wynikających z programu stażu;

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

- korzystania z zaplecza socjalnego w postaci pomieszczeń do przebierania się, mycia; przechowywania odzieży i obuwia oraz spożywania posiłków;
- korzystania z maszyn i sprzętu niezbędnego do realizacji programu stażu;
- informowania o nieprawidłowościach i zmianach dotyczących zakresu obowiązków, warunków bezpieczeństwa, czasu trwania stażu itp.;
- uzyskania wpisu i odbioru dzienniczka w ustalonym terminie;
- właściwego traktowania i poszanowania godności osobistej;
- rezygnacji z udziału w stażu uczniowskim bez ponoszenia odpowiedzialności finansowej wyłącznie w przypadku, gdy rezygnacja wynika z przyczyn uniemożliwiających zrealizowanie programu stażu, w szczególności spowodowanej niezdolnością do pracy wskutek choroby lub innych przyczyn losowych.

4. Procedury osiągnięcia celów kształcenia podczas stażu uczniowskiego u pracodawcy

Organizator stażu uczniowskiego realizuje staż w przedsiębiorstwach zatrudniających pracowników z branży budownictwa kolejowego, w rzeczywistych warunkach pracy w kontakcie z nowoczesnymi technikami i technologiami. Program stażu powinien być opracowywany w konsultacji z pracodawcami i uwzględniać profil kompetencyjny stażysty. Zakres treści zawartych w programie stażu powinien odpowiadać potrzebom lokalnego rynku pracy. Staż powinien być prowadzony w podmiocie zapewniającym rzeczywiste warunki pracy właściwe dla budownictwa kolejowego oraz w podmiotach stanowiących potencjalne przyszłe miejsce zatrudnienia absolwentów.

Staż uczniowski powinien być tak zorganizowany, aby uczniowi mieli możliwość zastosowania i pogłębiania wiedzy i umiejętności zawodowych zdobytej w szkole w rzeczywistych warunkach pracy.

Uczniowie powinni mieć możliwość samodzielnego wyboru firmy, miejsca, w którym mogą odbyć staż uczniowski, pod warunkiem akceptacji dokonanego wyboru przez szkołę.

Warunkiem osiągnięcia założonych efektów kształcenia w zakresie stażu uczniowskiego u pracodawcy jest:

- zaplanowanie stażu uczniowskiego u pracodawcy (wskazanie celów szczególnych, które powinny zostać osiągnięte);
- opracowanie indywidualnego modelowego programu stażu uczniowskiego;

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

- nawiązanie współpracy z pracodawcami i dokładne określenie profilu stażysty;
- wybór stażystów w procesie rekrutacyjnym oraz podpisanie umowy o staż uczniowski;
- przygotowanie miejsca pracy stażysty spełniające wymagania BHP, ergonomii i wyposażenia, które ma taki sam standard jak miejsce pracy pracownika organizacji;
- wyznaczenie opiekuna stażu uczniowskiego;
- przeprowadzenie procesu adaptacji stażysty, który umożliwi nowej osobie zapoznanie się z organizacją, obowiązkami oraz procesami niezbędnymi do sprawnego funkcjonowania w obszarze przydzielonej odpowiedzialności;
- wykorzystanie różnorodnych metod nauczania (szczególnie aktywizujących ucznia do pracy) przez opiekuna stażu uczniowskiego;
- dobór środków dydaktycznych do treści i celów nauczania przez opiekuna stażu uczniowskiego;
- dobór formy pracy ze stażystami – określenie ilości osób w grupie, która będzie się znajdowała pod opieką – opiekuna stażu uczniowskiego;
- systematyczne sprawdzanie wiedzy i umiejętności stażystów oraz monitorowanie stopnia wykonywanych obowiązków oraz celów edukacyjnych;
- stosowanie zasad oceniania określonych w zasadach zapewnienia jakości realizacji stażu uczniowskiego;
- przeprowadzanie ewaluacji doboru treści nauczania do założonych celów, metod pracy, środków dydaktycznych, sposobów oceniania i informacji zwrotnej dla ucznia.

4.1 Proponowane metody nauczania na stażu uczniowskim u pracodawcy

Pracownik pełniący funkcję opiekuna stażu uczniowskiego ma obowiązek wprowadzić stażystę w sposób funkcjonowania organizacji, wyjaśnić, jak przebiegają najważniejsze procesy i przedstawić te zagadnienia w danej organizacji, które mają bezpośredni związek z zaplanowanymi zadaniami dla stażysty.

Opiekun stażu uczniowskiego wprowadza stażystę do zakresu jego obowiązków i udziela wszelkich niezbędnych informacji umożliwiających rozpoczęcie realizacji przydzielonych mu zadań.

Opiekun stażu informuje również stażystę o istotnych terminach podczas realizacji zadań zawodowych. Podczas realizacji zadań zawodowych przez stażystę – opiekun stażu monitoruje

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

stopień wykonywania i jakość przydzielonych mu zadań, a także udziela stażycie wskazówek lub pomocy w miarę potrzeby lub podczas zaplanowanych spotkań np. codziennych lub cotygodniowych. W związku z dodatkowym nakładem pracy i czasu potrzebnego na opiekę stażycie, do pełnienia funkcji opiekuna stażu wyznaczana jest osoba, która ma możliwość poświęcenia czasu stażycie.

Zakres zadań, który zostaje przydzielony stażycie – stażysta realizuje samodzielnie na wyznaczonym stanowisku pracy. Opiekun stażu uczniowskiego na bieżąco sprawdza postępy stażysty i monitoruje wyznaczone cele edukacyjne oraz ma możliwość oceny stażysty i sprawdzenia jak sobie radzi z sytuacjami problemowymi i działaniem pod presją czasu. W trakcie i po zakończeniu stażu uczniowskiego opiekun stażu udziela informacji zwrotnej, dzięki temu stażysta uzyskuje informacje na temat jak przebiegała jego praca i jak jego działania są postrzegane przez współpracowników i czy wywiązuje się on na odpowiednim poziomie z określonych obowiązków.

Rozmowy ze stażystą są również okazją do zebrania informacji zwrotnej od stażysty i szansą na wyjaśnienie ewentualnych problematycznych zagadnień.

Podczas stażu wskazane jest stosowanie pokazu z instruktażem, uczestnictwa w rzeczywistych robotach i ćwiczeń. Metody aktywizujące należą do najważniejszych metod kształcenia problemowego. Staż uczniowski prowadzony z wykorzystaniem aktywizujących metod nauczania będzie spełniać dwa podstawowe warunki:

- stażysta jest postawiony w sytuacji problemowej;
- aktywność stażysty, jest większa aniżeli aktywność podmiotu nauczającego.

Wybór metody nauczania zależy od celów stażu, wieku stażysty, poziomu jego wiedzy oraz bazy podmiotu przyjmującego na staż uczniowski. Racjonalnie dobierane metody nauczania decydują o ilości przyswajanej wiedzy. Proponuje się, żeby opiekunowie stażu uczniowskiego skorzystali z następujących metod nauczania, tj.:

- Metody pokazu;
- Metody ćwiczeń;
- Metody instruktażu;
- Metody próby pracy;
- Metody projektów.

Metoda pokazu

Metoda pokazu zaliczana jest do podstawowych metod poglądowych w procesie nauczania zawodu. Polega głównie na obserwacji, której towarzyszy komentarz słowny, czyli objaśnienie.

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

POWR.02.15.00-00-2019/20

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Celem pokazu jest ukierunkowanie obserwacji oraz umożliwienie pełnej oceny obserwowanego zjawiska, przedmiotu lub procesu technologicznego. Metoda pokazu umożliwi stażycie bezpośrednią obserwację postawy roboczej, ruchów, czynności, itp. Metodę tą opiekun stażu uczniowskiego może wykorzystać przy wprowadzeniu stażysty w obowiązki zawodowe i organizacji stanowiska pracy do wykonywania określonych robót budowlanych. Metodę pokazu można zastosować podczas wykonywania czynności związanych z robotami budowlanymi, ze szczególnym uwzględnieniem organizowania transportu i składowania materiałów oraz wyrobów budowlanych, zgodnie z zasadami planowania prac związanych z użytkowaniem obiektów budowlanych, zgodnie z zasadami przyjęcia różnych zleceń produkcyjnych i związanej z tym dokumentacji.

Metoda ćwiczeń

Ćwiczenia to metoda kształcenia polegająca na samodzielnym wykonaniu przez stażystów ruchów roboczych, czynności uprzednio pokazywanych przez opiekuna stażu. Ćwiczenie polega na wielokrotnym wykonywaniu określonych czynności, których celem jest uzyskanie wyższej sprawności w działaniach umysłowych i praktycznych oraz rozwijanie aktywności stażystów.

Metoda instruktażu

Metoda instruktażu będzie często towarzyszyć metodzie pokazu i ćwiczeniom. W metodzie pokazu jest to zwykle komentarz słowny wspierający pokaz, czyli werbalna instrukcja, zwana instruktajem, natomiast w ćwiczeniach jest to instruktaj jakichś czynności.

W dydaktyce przyjęto umowny podział instruktaju na wstępny, bieżący i końcowy. Instruktaj wstępny jest to ogół czynności nauczyciela zawodu realizowany we wstępnej fazie stażu uczniowskiego. Instruktaj bieżący realizowany jest w czasie trwania stażu uczniowskiego i polega na sprawdzeniu przez opiekuna stażu, w jaki sposób poszczególni stażyci realizują przydzielone zadania i czy prawidłowo zrozumieli instruktaj wstępny. W razie potrzeby opiekun stażu powtarza lub uzupełnia treść instruktaju wstępnego. Instruktaj końcowy polega na podsumowaniu pracy stażystów - całej grupy ze szczególnym zwróceniem uwagi zarówno na osiągnięcia, jak i niedociągnięcia w pracy. Ważne jest, by te spostrzeżenia i uwagi były obiektywne i wyważone.

Metoda próby pracy

Metoda próby pracy usługowej zaliczana jest do podstawowych metod w praktycznym nauczaniu - uczeniu się zawodu. Polega ona na wykonywaniu przez stażystów różnego rodzaju prac użytkowych, których wykonanie przebiega według wcześniej ustalonego toku. Przebiega to zwykle w sposób następujący: po opanowaniu przez stażystów prostych czynności,

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

zabiegów i operacji zawodowych w określonym czasie, stopniowo stażysta przechodzi do wykonywania prac coraz bardziej złożonych, obejmujących wyuczone poprzednio czynności, zabiegi i operacje zawodowe, np. Planowane zadania.

Metoda projektów

Metoda projektów to jedna z metod nauczania, zaliczana zwykle do metod praktycznych. Metoda ta polega na samodzielnym realizowaniu przez stażystów zadania przygotowanego przez opiekuna stażu na podstawie wcześniej ustalonych założeń. Metodę tą można wykorzystać, np. podczas przygotowywania oferty przetargowej na wykonanie robót budowlanych prowadzonych w przedsiębiorstwie, w którym uczeń odbywa staż.

Omówione metody nauczania to tylko wskazówki dla opiekuna stażu, z jakich metod powinien skorzystać. Opiekun stażu powinien dostosować metody do poziomu wiedzy stażystów, indywidualnych potrzeb i możliwości stażysty a także specyfiki podmiotu, gdzie odbywa się staż uczniowski.

5. Wyposażenie dydaktyczne niezbędne do realizacji praktycznej nauki zawodu w zakresie staży uczniowskich

W okresie jednego stażu nie można zapoznać się z całym zakresem wiedzy i umiejętności objętych podstawą programową w zawodzie TKB. W zależności od zakresu stażu przedsiębiorstwo przyjmujące ucznia na staż musi dysponować:

- staż „drogowy”: linią kolejową, dużą stacją kolejową, bocznicą i siecią torów na terenie przedsiębiorstwa, podczas trwania stażu powinny być prowadzone roboty naprawy głównej nawierzchni na szlaku lub wymiana nawierzchni w torach stacyjnych, bocznicy, drodze rozjazdowej.
- staż „obiektyowy”: trwającą budową lub remontem dużego obiektu inżynierskiego.

Stażysta może pracować na min. na:

- stanowiskach laboratoryjnych wyposażonych w: sprzęt do badania właściwości fizycznych i mechanicznych materiałów stosowanych do budowy dróg kolejowych; próbki tych materiałów, przyrządy kontrolno-pomiarowe do pomiarów liniowych i kątowych;
- stanowiskach komputerowych z komputerami podłączonymi do sieci lokalnej z dostępem do Internetu, wyposażonymi w: pakiet programów biurowych, oprogramowanie do wykonywania rysunków technicznych;
- stanowisku toromistrza.

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

6. Plan realizacji praktycznej nauki zawodu w zakresie staży uczniowskich w przedsiębiorstwie

Ramowy Program Stażu

Głównym celem stażu jest zapoznanie się uczniów z działalnością przedsiębiorstwa prowadzącego roboty związane z utrzymaniem lub budową obiektów z zakresu budownictwa kolejowego lub zarządcy infrastruktury kolejowej, ze szczególnym uwzględnieniem funkcjonowania wybranej jednostki organizacyjnej. Staż ma pomóc w praktycznym zastosowaniu wiedzy oraz w zdobyciu nowych umiejętności przydatnych w przyszłej pracy zawodowej.

1. Wprowadzenie w cel stażu i zakres czynności wymaganych od stażysty podczas jego trwania.
2. Poznanie siedziby przedsiębiorstwa, z obowiązującą strukturą organizacyjną i wzajemnymi powiązaniem komórek.
3. Zapoznanie się z przepisami dotyczącymi BHP i tajemnicy służbowej.
4. Poznanie zakresu wykonywanych robót budowlanych i obszaru terytorialnego prowadzenia działalności.
5. Poznanie zasad współpracy z zarządcą infrastruktury kolejowej i firmami zewnętrznymi.
6. Zapoznanie z dokumentacją projektową.
7. Zapoznanie się z miejscem i zakresem prowadzenia robót budowlanych, etapem ich realizacji, technologią i organizacją.
8. Zapoznanie się z zakresem robót wykonywanych przez poszczególne brygady/robotników.
9. Poznanie metod zapewnienia bezpiecznego prowadzenia robót.
10. Zapoznanie z dokumentacją materiałową i książką budowy.
11. Poznanie przebiegu procesów decyzyjnych.
12. Obserwacja oraz stopniowe uczestniczenie w zleconych pracach związanych z prowadzeniem robót.
13. Poznanie metod kontroli, analizy i oceny jakości wykonanych robót.
14. Podsumowanie stażu. Omówienie przebiegu stażu i nabytych umiejętności.

7. Programy realizacji poszczególnych modułów programowych stażu z zakresu kwalifikacji TKO.03. Organizacja robót związanych z budową i utrzymaniem dróg kolejowych

7.1 Cele ogólne programu

- kształtowanie umiejętności praktycznych w środowisku pracy;
- poznanie rzeczywistych warunków pracy technika budownictwa kolejowego;
- sprawdzenie posiadanej wiedzy i umiejętności w podczas prowadzenia robót z zakresu budowy, kontroli stanu lub utrzymania dróg kolejowych;
- nabycie umiejętności i nawyków postępowania zgodnie z zasadami dbałości o własne zdrowie i ochronę środowiska podczas wykonywania zadań zawodowych;
- kształtowanie umiejętności posługiwania się i prowadzenia dokumentacji dotyczącej eksploatacji dróg kolejowych;
- nabycie umiejętności doboru materiałów do wykonywania robót;
- wykonywanie czynności związanych z budową i utrzymaniem dróg kolejowych;
- organizowanie miejsca prowadzenia robót;
- wykonywanie czynności związanych z obsługą maszyn i urządzeń podczas wykonywania robót związanych z budową i utrzymaniem dróg kolejowych;
- nabycie umiejętności praktycznej oceny jakości wykonanych robót;
- podejmowanie działań zapewniających bezpieczeństwo prowadzenia ruchu kolejowego w przypadku awarii, wypadku lub klęsk żywiołowych;
- nabycie umiejętności komunikowania się w celu realizacji zadań zawodowych;
- nabycie umiejętności pracy zespołowej;
- kształtowanie postaw i świadomości zawodowej.

7.2 Cele operacyjne

Stażysta potrafi:

- zastosować przepisy prawa dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony środowiska i przepisy przeciwpożarowe w warunkach prowadzonych robót;
- posługiwać się dokumentacją techniczną;

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

- zaplanować przeprowadzenie robót z zakresu budowy i utrzymania dróg kolejowych;
- posłużyć się sprzętem pomiarowym i wykonać badania diagnostyczne;
- określić zakres kontroli i technologię prowadzenia robót;
- dobrać materiały, sprzęt i narzędzia do wykonania zaplanowanych robót;
- dobrać środki transportu materiałów, sprzętu, narzędzi i dojazdu pracowników;
- opracować harmonogram transportu materiałów, sprzętu, narzędzi i dojazdu pracowników na miejsce prowadzonych robót;
- zorganizować dojazd do miejsca wykonywania robót;
- obliczyć przedmiar i obmiar robót;
- zorganizować pracę podczas prowadzenia robót;
- przeprowadzić ocenę jakości wykonanych robót;
- wykonać segregację materiałów i zagospodarować odzyskane materiały;
- zastosować oznakowanie i zabezpieczenia miejsca prowadzonych robót;
- sporządzić dokumentację eksploatacyjną dróg kolejowych.

7.3 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Materiał nauczania	Liczba godzin	Wymagania programowe Stażysta potrafi:
Wprowadzenie w cel stażu i zakres czynności wymaganych od stażysty podczas jego trwania.	2	<ul style="list-style-type: none"> - określić specyfikę pracy na rzeczywistym stanowisku pracy absolwenta w zawodzie technik budownictwa kolejowego w zakresie remontu drogi kolejowej; - określić wszystkie aspekty pracy kierownika robót prowadzonych w czasie naprawy drogi kolejowej od momentu otrzymania pierwszej informacji o planowanej naprawie, poprzez jej planowanie i roboty przygotowawcze oraz wykonanie do odbioru i rozliczenia robót; - rozpoznać swoje obowiązki wynikające harmonogramu stażu; - rozpoznać wymagania dotyczące przebiegu stażu; - prowadzić dokumentację stażu;

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

POWR.02.15.00-00-2019/20

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

		<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznać warunki zaliczenia stażu.
Poznanie siedziby przedsiębiorstwa, jego struktury organizacyjnej i wzajemnymi powiązaniem komórek	2	<ul style="list-style-type: none"> - określić rozmieszczenie komórek organizacyjnych; - omówić zakres zadań i uprawnień poszczególnych komórek i ich kierowników.
Zapoznanie z przepisami dotyczącymi BHP i tajemnicy służbowej.	2	<ul style="list-style-type: none"> - określić przepisy dotyczące przyjmowania do pracy i zwalniania pracowników; - omówić przepisy BHP dotyczące pracowników i kadry kierowniczej; - scharakteryzować zakres informacji objętych tajemnicą służbową.
Poznanie zakresu wykonywanych robót budowlanych i obszaru terytorialnego prowadzenia działalności przez przedsiębiorstwo.	4	<ul style="list-style-type: none"> - omówić zakresy robót związanych z budową lub utrzymaniem dróg kolejowych wykonywanych przez przedsiębiorstwo; - określić obszar działania przedsiębiorstwa i wynikające z tego rozwiązania organizacyjne.
Poznanie zasad współpracy z zarządcą infrastruktury kolejowej i firmami zewnętrznymi.	3	<ul style="list-style-type: none"> - omówić organizację i zakres współpracy z zarządcą infrastruktury kolejowej; - scharakteryzować firmy konkurencyjne i współpracujące.
Zapoznanie z dokumentacją projektową.	14	<ul style="list-style-type: none"> - zanalizować dokumentację projektową; - określić powody wyboru rozwiązań technicznych i rozwiązania alternatywne; - określić wymagane uzgodnienia dotyczące projektowania, prowadzenia i nadzoru nad prowadzonymi robotami.
Zapoznanie się z miejscem i zakresem prowadzenia robót budowlanych, etapem ich realizacji, technologią i organizacją.	14	<ul style="list-style-type: none"> - położenie miejsca prowadzenia robót; - określić zakres wykonywanych robót; - określić technologię prowadzonych robót; - dobrać sposób wykonania robót naprawczych w przypadku konieczności utrzymania ciągłości ruchu kolejowego na przedmiotowym odcinku toru kolejowego; - zorganizować dojazd pracowników oraz transport materiałów, sprzętu i narzędzi na miejsce prowadzonych robót;

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

POWR.02.15.00-00-2019/20

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

		<ul style="list-style-type: none"> - scharakteryzować powody doboru środków transportu do przewozu osób, materiałów i sprzętu na miejsce robót; - opracować harmonogram dojazdu pracowników oraz transportu materiałów, sprzętu i narzędzi na miejsce prowadzenia robót lub magazynowania materiałów.
Zapoznanie się z zakresem robót wykonywanych przez poszczególne brygady/robotników.	7	<ul style="list-style-type: none"> - określić zakres czynności niezbędnych do naprawy określonego elementu drogi kolejowej; - scharakteryzować sposoby określania czasu wykonania czynności niezbędnych do naprawy określonego elementu dróg kolejowych; - dobrać metody wykonania robót w zależności od warunków lokalizacji i zakresu robót; - zaplanować proces technologiczny dostosowany do zakresu robót.
Poznanie metod zapewnienia bezpiecznego prowadzenia robót.	14	<ul style="list-style-type: none"> - skoordynować wykonywanie robót; - omówić przepisy prawa dotyczące sygnalizacji i zabezpieczenia miejsca robót związanych z utrzymaniem dróg kolejowych; - zabezpieczyć miejsce prowadzonych robót budowlanych; - określić sposoby zabezpieczenia miejsca robót związanych z utrzymaniem dróg kolejowych; - określić usytuowanie tarcz i wskaźników w celu zabezpieczenia miejsca robót związanych z utrzymaniem dróg kolejowych; - osygnalizować miejsca robót na czynnych torach kolejowych.
Zapoznanie z dokumentacją materiałową i książką budowy.	21	<ul style="list-style-type: none"> - dobrać materiały niezbędne do wykonywania robót związanych z budową dróg kolejowych; - określić właściwości materiałów stosowanych do naprawy dróg kolejowych; - dobrać materiały do wykonywania robót związanych z naprawą dróg kolejowych;

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

POWR.02.15.00-00-2019/20

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

		<ul style="list-style-type: none"> - dobrać maszyny i urządzenia do wykonywania robót związanych z naprawą dróg kolejowych; - rozliczyć materiały wykorzystane przy naprawie dróg kolejowych; - obliczyć ilości i koszt materiałów, narzędzi i sprzętu zastosowanych przy naprawie; - zagospodarować materiały odzyskane i zużyte w czasie naprawy; - prowadzić ksiązkę budowy.
Poznanie przebiegu procesów decyzyjnych.	7	<ul style="list-style-type: none"> - określić strukturę grupy wykonującej roboty naprawcze; - oszacować czas potrzebny na realizację określonego zadania; - dokonać przydziału zadań do realizacji zgodnie z harmonogramem planowanych prac; - zaplanować działania zapobiegające zagrożeniom dla prowadzonych robót; - komunikować się ze współpracownikami; - stosować prawidłową współpracę w grupie pracowniczej.
Obserwacja oraz stopniowe uczestniczenie w zleconych pracach związanych z prowadzeniem robót.	40	<ul style="list-style-type: none"> - wykonać prace związane z udziałem w robotach przy naprawie dróg kolejowych; - dokonać samooceny swojej pracy.
Poznanie metod kontroli, analizy i oceny jakości wykonanych robót.	7	<ul style="list-style-type: none"> - określić zasady i metody kontroli robót; - prowadzić nadzór nad przebiegiem i kontrolę jakości robót; - określić zasady wstępnych odbiorów robót; - przeprowadzić wstępny odbiór robót.
Podsumowanie stażu. Omówienie przebiegu stażu i nabytych umiejętności.	3	<ul style="list-style-type: none"> - omówić przebieg robót, w których brał udział; - wymienić umiejętności, które nabył podczas stażu.

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

POWR.02.15.00-00-2019/20

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

7.4 Zadania realizowane w trakcie stażu

1. Wprowadzenie w cel stażu i zakres czynności wymaganych od stażysty podczas jego trwania:
 - poznanie specyfiki pracy na rzeczywistym stanowisku pracy ucznia/absolwenta w zawodzie technik budownictwa kolejowego w zakresie remontu drogi kolejowej. Podczas trwania stażu jego uczestnik powinien poznać wszystkie aspekty pracy kierownika robót prowadzonych w czasie naprawy drogi kolejowej od momentu otrzymania pierwszej informacji o planowanej naprawie, poprzez jej planowanie i roboty przygotowawcze oraz wykonanie do odbioru i rozliczenia robót;
 - wymagania dotyczące harmonogramu pracy stażysty;
 - wymagania dotyczące przebiegu prac stażysty;
 - zasady prowadzenia dokumentacji stażu;
 - zasady zaliczenia stażu.
2. Poznanie siedziby przedsiębiorstwa, z obowiązującą strukturą organizacyjną i wzajemnymi powiązaniem komórek:
 - rozmieszczenie komórek organizacyjnych;
 - zakres zadań i uprawnień poszczególnych komórek i ich kierowników.
3. Zapoznanie się z przepisami dotyczącymi BHP i tajemnicy służbowej:
 - przepisy dotyczące przyjmowania do pracy i zwalniania pracowników;
 - szkolenia BHP dotyczące pracowników i kadry kierowniczej;
 - zakres informacji objętych tajemnicą służbową.
4. Poznanie zakresu wykonywanych robót budowlanych i obszaru terytorialnego prowadzenia działalności:
 - zakresy robót związanych z budową lub utrzymaniem dróg kolejowych wykonywanych przez przedsiębiorstwo;
 - obszar działania przedsiębiorstwa i wynikające z tego rozwiązania organizacyjne.
5. Poznanie zasad współpracy pomiędzy zarządcą infrastruktury kolejowej, przewoźnikiem kolejowym i firmami zewnętrznymi:
 - organizacja i zakres współpracy z zarządcą infrastruktury kolejowej;
 - organizacja i zakres współpracy z przewoźnikiem kolejowym;
 - charakterystyka firm konkurencyjnych i współpracujących.
6. Zapoznanie z dokumentacją projektową:
 - analiza dokumentacji projektowej;
 - powody wyboru rozwiązań technicznych i rozwiązania alternatywne;
 - wymagane uzgodnienia dotyczące projektowania, prowadzenia i nadzoru nad prowadzonymi robotami.

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

7. Zapoznanie się z miejscem i zakresem prowadzenia robót budowlanych, etapem ich realizacji, technologią i organizacją:
 - położenie miejsca prowadzenia robót;
 - zakres wykonywanych napraw drogi kolejowej;
 - technologia wykonywanych napraw;
 - sposób wykonania robót naprawczych w przypadku konieczności utrzymania ruchu kolejowego;
 - organizacja dojazdu pracowników oraz transportu materiałów, sprzętu i narzędzi na miejsce prowadzonych robót;
 - powody doboru środków transportu do przewozu osób, materiałów i sprzętu na miejsce robót;
 - harmonogram dojazdu pracowników oraz transportu materiałów, sprzętu i narzędzi na miejsce prowadzenia robót lub magazynowania materiałów.
8. Zapoznanie się z zakresem robót wykonywanych przez poszczególne brygady/robotników:
 - zakres czynności niezbędnych do naprawy określonego elementu drogi kolejowej;
 - sposoby określania czasu wykonania czynności niezbędnych do naprawy określonego elementu drogi kolejowej;
 - zasady doboru metod wykonania robót w zależności od warunków lokalizacji i zakresu robót naprawczych;
 - planowanie procesu technologicznego dostosowanego do zakresu robót naprawczych.
9. Poznanie metod zapewnienia bezpiecznego prowadzenia robót:
 - koordynowanie wykonywania robót naprawczych;
 - przepisy prawa dotyczące sygnalizacji i zabezpieczenia miejsca robót związanych z utrzymaniem dróg kolejowych;
 - zabezpieczenie miejsca robót na czynnym torze kolejowym;
 - określanie sposobu zabezpieczenia miejsca robót związanych z utrzymaniem dróg kolejowych;
 - dobór tarcz i wskaźników w celu osygnalizowania miejsca robót związanych z utrzymaniem dróg kolejowych;
 - określenie usytuowania tarcz i wskaźników w celu zabezpieczenia miejsca robót związanych z utrzymaniem dróg kolejowych;
 - oznakowania miejsca robót.
10. Zapoznanie z dokumentacją materiałową i książką budowy;
 - materiały niezbędne do wykonywania robót związanych z naprawą dróg kolejowych;
 - właściwości materiałów stosowanych do naprawy dróg kolejowych;

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

- dobór materiałów do wykonywania robót związanych z naprawą dróg kolejowych;
 - maszyny i urządzenia do wykonywania robót związanych z naprawą dróg kolejowych;
 - przyporządkowanie maszyn i urządzeń do rodzaju wykonywanych robót związanych z naprawą dróg kolejowych;
 - zasady rozliczania materiałów wykorzystanych przy naprawie dróg kolejowych;
 - obliczenie ilości i kosztów materiałów, narzędzi i sprzętu zastosowanych przy naprawie;
 - zasady zagospodarowania materiałów odzyskanych po naprawie;
 - zagospodarowanie materiałów odzyskanych i zużytych w czasie naprawy;
 - zasady prowadzenia książki budowy;
 - prowadzenie książki budowy.
11. Poznanie przebiegu procesów decyzyjnych:
- określenie struktury grupy wykonującej roboty naprawcze;
 - oszacowanie czasu potrzebnego na realizację określonego zadania;
 - przygotowuje i przydział zadań do realizacji zgodnie z harmonogramem planowanych prac;
 - planowanie zadań zapobiegających zagrożeniom;
 - komunikowanie się ze współpracownikami;
 - wzorce prawidłowej współpracy w grupie.
12. Obserwacja oraz stopniowe uczestniczenie w zleconych pracach związanych z prowadzeniem robót.
13. Poznanie metod kontroli, analizy i oceny jakości wykonanych robót:
- zasady i metody kontroli robót;
 - prowadzenie nadzoru i przeprowadzanie kontroli robót;
 - zasady wstępnych odbiorów robót;
 - przeprowadzenie wstępnych odbiorów robót po naprawie.
14. Podsumowanie stażu. Omówienie przebiegu stażu i nabytych umiejętności.

8 Programy realizacji poszczególnych modułów programowych stażu z zakresu kwalifikacji TKO.04. Organizacja robót związanych z budową i utrzymaniem kolejowych obiektów inżynierskich oraz podstawy kosztorysowania

8.1 Cele ogólne programu

- kształtowanie umiejętności praktycznych w środowisku pracy;
- poznanie rzeczywistych warunków pracy technika budownictwa kolejowego;
- sprawdzenie posiadanej wiedzy i umiejętności w podczas prowadzenia robót z zakresu budowy, kontroli stanu lub utrzymania kolejowych obiektów inżynierskich;
- nabycie umiejętności i nawyków postępowania zgodnie z zasadami dbałości o własne zdrowie i ochronę środowiska podczas wykonywania zadań zawodowych;
- kształtowanie umiejętności posługiwania się i prowadzenia dokumentacji dotyczącej eksploatacji kolejowych obiektów inżynierskich;
- nabycie umiejętności doboru materiałów do wykonywania robót;
- wykonywanie czynności związanych z budową i utrzymaniem kolejowych obiektów inżynierskich;
- organizowanie miejsca prowadzenia robót;
- wykonywanie czynności związanych z obsługą maszyn i urządzeń podczas wykonywania robót związanych z budową i utrzymaniem dróg kolejowych;
- nabycie umiejętności praktycznej oceny jakości wykonanych robót;
- podejmowanie działań zapewniających bezpieczeństwo prowadzenia ruchu kolejowego w przypadku awarii, wypadku lub klęsk żywiołowych;
- nabycie umiejętności komunikowania się w celu realizacji zadań zawodowych;
- nabycie umiejętności pracy zespołowej;
- kształtowanie postaw i świadomości zawodowej.

8.2 Cele operacyjne

Stażysta potrafi:

- zastosować przepisy prawa dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony środowiska i przepisy przeciwpożarowe w warunkach prowadzonych robót;

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

- posługiwać się dokumentacją techniczną;
- zaplanować przeprowadzenie robót z zakresu budowy i utrzymania kolejowych obiektów inżynierskich;
- określić zakres kontroli i technologii prowadzenia robót;
- dobrać materiały, sprzęt i narzędzia do wykonania zaplanowanych robót;
- dobrać środki transportu materiałów, sprzętu, narzędzi i dojazdu pracowników;
- opracować harmonogram transportu materiałów, sprzętu, narzędzi i dojazdu pracowników na miejsce prowadzonych robót;
- zorganizować dojazd do miejsca wykonywania robót;
- obliczyć przedmiar i obmiar robót;
- zorganizować pracę podczas prowadzenia robót;
- posłużyć się sprzętem pomiarowym i wykonać badania diagnostyczne;
- przeprowadzić ocenę jakości wykonanych robót;
- wykonać segregację materiałów i zagospodarować odzyskane materiały;
- zastosować oznakowanie i zabezpieczenia miejsca prowadzonych robót;
- sporządzić różne kosztorysy;
- sporządzić dokumentację eksploatacyjną dróg kolejowych.

8.3 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Materiał nauczania	Liczba godzin	Wymagania programowe
Wprowadzenie w cel stażu i zakres czynności wymaganych od stażysty podczas jego trwania.	2	<p>Stażysta potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określić specyfikę pracy na rzeczywistym stanowisku pracy absolwenta w zawodzie technik budownictwa kolejowego w zakresie remontu dużego obiektu inżynierskiego; - określić wszystkie aspekty pracy kierownika robót prowadzonych w czasie naprawy kolejowego obiektu inżynierskiego od momentu otrzymania pierwszej informacji o planowanej naprawie, poprzez jej planowanie i roboty przygotowawcze oraz wykonanie do odbioru i rozliczenia robót;

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

POWR.02.15.00-00-2019/20

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

		<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznać swoje obowiązki wynikające harmonogramu stażu; - rozpoznać wymagania dotyczące przebiegu stażu; - prowadzić dokumentację stażu; - rozpoznać warunki zaliczenia stażu.
Poznanie siedziby przedsiębiorstwa, jego struktury organizacyjnej i wzajemnymi powiązaniem komórek	2	<ul style="list-style-type: none"> - określić rozmieszczenie komórek organizacyjnych; - omówić zakres zadań i uprawnień poszczególnych komórek i ich kierowników.
Zapoznanie z przepisami dotyczącymi BHP i tajemnicy służbowej.	2	<ul style="list-style-type: none"> - określić przepisy dotyczące przyjmowania do pracy i zwalniania pracowników; - omówić przepisy BHP dotyczące pracowników i kadry kierowniczej; - scharakteryzować zakres informacji objętych tajemnicą służbową.
Poznanie zakresu wykonywanych robót budowlanych i obszaru terytorialnego prowadzenia działalności przez przedsiębiorstwo.	4	<ul style="list-style-type: none"> - omówić zakresy robót związanych z budową lub utrzymaniem kolejowych obiektów inżynierskich wykonywanych przez przedsiębiorstwo; - określić obszar działania przedsiębiorstwa i wynikające z tego rozwiązania organizacyjne.
Poznanie zasad współpracy z zarządcą infrastruktury kolejowej i firmami zewnętrznymi.	3	<ul style="list-style-type: none"> - omówić organizację i zakres współpracy z zarządcą infrastruktury kolejowej; - scharakteryzować firmy konkurencyjne i współpracujące.
Zapoznanie z dokumentacją projektową.	14	<ul style="list-style-type: none"> - zanalizować dokumentację projektową; - określić powody wyboru rozwiązań technicznych i rozwiązania alternatywne; - określić wymagane uzgodnienia dotyczące projektowania, prowadzenia i nadzoru nad prowadzonymi robotami.
Zapoznanie się z miejscem i zakresem prowadzenia robót budowlanych, etapem ich realizacji, technologią i organizacją.	14	<ul style="list-style-type: none"> - położenie miejsca prowadzenia robót; - określić zakres wykonywanych robót; - określić technologię prowadzonych robót;

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

POWR.02.15.00-00-2019/20

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

		<ul style="list-style-type: none"> - dobrać sposób wykonania robót naprawczych w przypadku konieczności utrzymania ruchu kolejowego na obiekcie; - zorganizować dojazd pracowników oraz transport materiałów, sprzętu i narzędzi na miejsce prowadzonych robót; - scharakteryzować powody doboru środków transportu do przewozu osób, materiałów i sprzętu na miejsce robót; - opracować harmonogram dojazdu pracowników oraz transportu materiałów, sprzętu i narzędzi na miejsce prowadzenia robót lub magazynowania materiałów.
Zapoznanie się z zakresem robót wykonywanych przez poszczególne brygady/robotników.	7	<ul style="list-style-type: none"> - określić zakres czynności niezbędnych do naprawy określonego elementu obiektu inżynierskiego; - scharakteryzować sposoby określania czasu wykonania czynności niezbędnych do naprawy określonego elementu obiektu inżynierskiego; - dobrać metody wykonania robót w zależności od warunków lokalizacji i zakresu robót; - zaplanować proces technologiczny dostosowany do zakresu robót.
Poznanie metod zapewnienia bezpiecznego prowadzenia robót.	14	<ul style="list-style-type: none"> - skoordynować wykonywanie robót; - omówić przepisy prawa dotyczące sygnalizacji i zabezpieczenia miejsca robót związanych z utrzymaniem kolejowych obiektów inżynierskich; - zabezpieczyć miejsce prowadzonych robót budowlanych; - określić sposoby zabezpieczenia miejsca robót związanych z utrzymaniem obiektu inżynierskiego; - określić usytuowanie tarcz i wskaźników w celu zabezpieczenia miejsca robót związanych z utrzymaniem kolejowych obiektów inżynierskich;

		<ul style="list-style-type: none"> - osygnalizować miejsca robót na czynnych kolejowych obiektach inżynieryjnych.
Zapoznanie z dokumentacją materiałową i książką budowy.	21	<ul style="list-style-type: none"> - dobrać materiały niezbędne do wykonywania robót związanych z budową obiektu inżynieryjnego; - określić właściwości materiałów stosowanych do naprawy kolejowych obiektów inżynieryjnych; - dobrać materiały do wykonywania robót związanych z naprawą kolejowych obiektów inżynieryjnych; - dobrać maszyny i urządzenia do wykonywania robót związanych z naprawą kolejowych obiektów inżynieryjnych; - rozliczyć materiały wykorzystanych przy naprawie kolejowych obiektów inżynieryjnych; - obliczyć ilości i koszt materiałów, narzędzi i sprzętu zastosowanych przy naprawie; - zagospodarować materiały odzyskane i zużyte w czasie naprawy; - prowadzić książkę budowy.
Poznanie przebiegu procesów decyzyjnych.	7	<ul style="list-style-type: none"> - określić strukturę grupy wykonującej roboty naprawcze; - oszacować czas potrzebny na realizację określonego zadania; - dokonać przydziału zadań do realizacji zgodnie z harmonogramem planowanych prac; - zaplanować działania zapobiegające zagrożeniom dla prowadzonych robót; - komunikować się ze współpracownikami; - stosować prawidłową współpracę w grupie pracowniczej.
Obserwacja oraz stopniowe uczestniczenie w zleconych pracach związanych z prowadzeniem robót.	40	<ul style="list-style-type: none"> - wykonać prace związane z udziałem w robotach na kolejowym obiekcie inżynieryjnym; - dokonać samooceny swojej pracy.

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

POWR.02.15.00-00-2019/20

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Poznanie metod kontroli, analizy i oceny jakości wykonanych robót.	7	<ul style="list-style-type: none"> – określić zasady i metody kontroli robót; – prowadzić nadzór nad przebiegiem i kontrolę jakości robót; – określić zasady wstępnych odbiorów robót; – przeprowadzić wstępny odbiór robót.
Podsumowanie stażu. Omówienie przebiegu stażu i nabytych umiejętności.	3	<ul style="list-style-type: none"> – omówić przebieg robót, w których brał udział; – wymienić umiejętności, które nabył podczas stażu.

8.4 Zadania realizowane w trakcie stażu

1. Wprowadzenie w cel stażu i zakres czynności wymaganych od stażysty podczas jego trwania:
 - poznanie specyfiki pracy na rzeczywistym stanowisku pracy ucznia/absolwenta w zawodzie technik budownictwa kolejowego w zakresie remontu dużego obiektu inżynierskiego. Podczas trwania stażu jego uczestnik powinien poznać wszystkie aspekty pracy kierownika robót prowadzonych w czasie naprawy kolejowego obiektu inżynierskiego od momentu otrzymania pierwszej informacji o planowanej naprawie, poprzez jej planowanie i roboty przygotowawcze oraz wykonanie do odbioru i rozliczenia robót;
 - wymagania dotyczące harmonogramu pracy stażysty;
 - wymagania dotyczące przebiegu prac stażysty;
 - zasady prowadzenia dokumentacji stażu;
 - zasady zaliczenia stażu.
2. Poznanie siedziby przedsiębiorstwa, z obowiązującą strukturą organizacyjną i wzajemnymi powiązaniem komórek:
 - rozmieszczenie komórek organizacyjnych;
 - zakres zadań i uprawnień poszczególnych komórek i ich kierowników.
3. Zapoznanie się z przepisami dotyczącymi BHP i tajemnicy służbowej:
 - przepisy dotyczące przyjmowania do pracy i zwalniania pracowników;
 - szkolenia BHP dotyczące pracowników i kadry kierowniczej;
 - zakres informacji objętych tajemnicą służbową.
4. Poznanie zakresu wykonywanych robót budowlanych i obszaru terytorialnego prowadzenia działalności:
 - zakresy robót związanych z budową lub utrzymaniem kolejowych obiektów inżynierskich wykonywanych przez przedsiębiorstwo;
 - obszar działania przedsiębiorstwa i wynikające z tego rozwiązania organizacyjne.

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

5. Poznanie zasad współpracy z zarządcą infrastruktury kolejowej i firmami zewnętrznymi:
 - organizacja i zakres współpracy z zarządcą infrastruktury kolejowej;
 - charakterystyka firm konkurencyjnych i współpracujących.
6. Zapoznanie z dokumentacją projektową:
 - analiza dokumentacji projektowej;
 - powody wyboru rozwiązań technicznych i rozwiązania alternatywne;
 - wymagane uzgodnienia dotyczące projektowania, prowadzenia i nadzoru nad prowadzonymi robotami.
7. Zapoznanie się z miejscem i zakresem prowadzenia robót budowlanych, etapem ich realizacji, technologią i organizacją:
 - położenie miejsca prowadzenia robót;
 - zakres wykonywanych napraw obiektu inżynierskiego;
 - technologia wykonywanych napraw;
 - sposób wykonania robót naprawczych w przypadku konieczności utrzymania ruchu kolejowego na naprawianym obiekcie;
 - organizacja dojazdu pracowników oraz transportu materiałów, sprzętu i narzędzi na miejsce prowadzonych robót;
 - powody doboru środków transportu do przewozu osób, materiałów i sprzętu na miejsce robót;
 - harmonogram dojazdu pracowników oraz transportu materiałów, sprzętu i narzędzi na miejsce prowadzenia robót lub magazynowania materiałów.
8. Zapoznanie się z zakresem robót wykonywanych przez poszczególne brygady/robotników:
 - zakres czynności niezbędnych do naprawy określonego elementu obiektu inżynierskiego;
 - sposoby określania czasu wykonania czynności niezbędnych do naprawy określonego elementu obiektu inżynierskiego;
 - zasady doboru metod wykonania robót w zależności od warunków lokalizacji i zakresu robót naprawczych;
 - planowanie procesu technologicznego dostosowanego do zakresu robót naprawczych.
9. Poznanie metod zapewnienia bezpiecznego prowadzenia robót:
 - koordynowanie wykonywania robót naprawczych;
 - przepisy prawa dotyczące sygnalizacji i zabezpieczenia miejsca robót związanych z utrzymaniem kolejowych obiektów inżynierskich;
 - zabezpieczenie miejsca robót na czynnych kolejowych obiektach inżynierskich;

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

- określanie sposobu zabezpieczenia miejsca robót związanych z utrzymaniem obiektu inżynierskiego;
 - dobór tarcz i wskaźników w celu osygnalizowania miejsca robót związanych z utrzymaniem kolejowych obiektów inżynierskich;
 - określenie usytuowania tarcz i wskaźników w celu zabezpieczenia miejsca robót związanych z utrzymaniem kolejowych obiektów inżynierskich;
 - oznakowania miejsca robót.
10. Zapoznanie z dokumentacją materiałową i książką budowy:
- materiały niezbędne do wykonywania robót związanych z naprawą obiektu inżynierskiego;
 - właściwości materiałów stosowanych do naprawy kolejowych obiektów inżynierskich;
 - dobór materiałów do wykonywania robót związanych z naprawą kolejowych obiektów inżynierskich;
 - maszyny i urządzenia do wykonywania robót związanych z naprawą kolejowych obiektów inżynierskich;
 - przyporządkowanie maszyn i urządzeń do rodzaju wykonywanych robót związanych z naprawą kolejowych obiektów inżynierskich;
 - zasady rozliczania materiałów wykorzystanych przy naprawie kolejowych obiektów inżynierskich;
 - obliczenie ilości i kosztów materiałów, narzędzi i sprzętu zastosowanych przy naprawie;
 - zasady zagospodarowania materiałów odzyskanych po naprawie;
 - zagospodarowanie materiałów odzyskanych i zużytych w czasie naprawy;
 - zasady prowadzenia książki budowy;
 - prowadzenie książki budowy.
11. Poznanie przebiegu procesów decyzyjnych:
- określenie struktury grupy wykonującej roboty naprawcze;
 - oszacowanie czasu potrzebnego na realizację określonego zadania;
 - przygotowuje i przydział zadań do realizacji zgodnie z harmonogramem planowanych prac;
 - planowanie zadań zapobiegających zagrożeniom;
 - komunikowanie się ze współpracownikami;
 - wzorce prawidłowej współpracy w grupie.
12. Obserwacja oraz stopniowe uczestniczenie w zleconych pracach związanych z prowadzeniem robót.
13. Poznanie metod kontroli, analizy i oceny jakości wykonanych robót:
- zasady i metody kontroli robót;

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

- prowadzenie nadzoru i przeprowadzanie kontroli robót;
- zasady wstępnych odbiorów robót;
- przeprowadzenie wstępnych odbiorów robót po naprawie.

14. Podsumowanie stażu. Omówienie przebiegu stażu i nabytych umiejętności.

9 Warunki osiągnięcia celów kształcenia

Wszystkie wykonane przez ucznia, podczas trwania stażu, czynności i zadania zawodowe powinny być skontrolowane i ocenione. Sprawdzanie i ocenianie efektów stażu powinno dostarczyć informacji o zakresie i stopniu realizacji celów określonych w jego programie. Kontrola osiągnięć uczniów, na podstawie wcześniej ustalonych kryteriów, powinno odbywać się przez cały czas realizacji programu stażu i na wszystkich jego etapach/działach/odcinkach robót. Należy prowadzić obserwację zachowania, zaangażowania i pracę uczestników stażu podczas wykonywania zleconych zadań zawodowych. Szczególną uwagę należy zwrócić na:

- przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska;
- organizację stanowiska pracy;
- stosowanie nabytych wiadomości i umiejętności w praktyce;
- jakość i ilość wykonanej pracy.

Biorąc pod uwagę charakter zadań zawodowych absolwentów/techników budownictwa kolejowego istotnymi elementami ich oceny są:

- zdyscyplinowanie i punktualność;
- współpracę w zespole podczas wykonywania określonych zadań zawodowych;
- zainteresowanie wykonywaną pracą;
- analizę warunków pracy i szybką reakcję na ich zmianę;
- odpowiedzialność za współpracowników;
- odpowiedzialność za materiały, sprzęt i mienie powierzone na czas stażu;
- pracowitość, dokładność i rzetelność w wykonywaniu zadań praktycznych;
- kulturę osobistą i zawodową.

Do oceny osiągnięć edukacyjnych uczestników stażu proponuje się:

- na początku stażu – test umożliwiający ocenę przygotowania teoretycznego ucznia do odbycia stażu o danym programie;

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

- w trakcie trwania stażu: testy wielokrotnego wyboru (dających informację o nabytej wiedzy) oraz testu praktycznego (pozwalającego ocenić nabyte umiejętności na poszczególnych etapach stażu);
- po zakończeniu stażu: ocenę postępowania stażysty przez współpracowników oraz przeprowadzenie ankiety końcowej.

Ocena i jej omówienie przez opiekuna stażu powinna zawierać informację zwrotną o tym co stażysta potrafi już robić dobrze, co ma poprawić oraz dać wskazówkę jak dalej postępować aby dobrze wypełniać wymagania związane ze stanowiskiem pracy absolwenta – technika budownictwa kolejowego.

Wskaźniki oceny efektów stażu:

- stopień opanowania umiejętności programowych;
- jakość pracy;
- umiejętność łączenia teorii z praktyką;
- zaangażowanie ucznia w wykonywaną pracę;
- samodzielność podczas wykonywania pracy;
- organizowanie stanowiska pracy i wykonywanych czynności;
- umiejętność pracy w zespole;
- poszanowanie sprzętu;
- przestrzeganie dyscypliny pracy;
- kultura osobista;
- obecność;
- punktualność;
- zdyscyplinowanie;
- systematyczność w pracy.

Kryteria oceniania stażysty

Ocena stażu	Przestrzeganie przepisów BHP	Przebieg pracy	Jakość pracy
6 - celujący	Przykładne przestrzeganie obowiązujących norm i przepisów BHP	Sprawne i zupełnie samodzielne wykonywanie zalecanych czynności	Bezbledne wykonywanie zaleconych czynności połączone z własnymi rozwiązaniami,

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

POWR.02.15.00-00-2019/20

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

			innowacyjnymi propozycjami,
5 - bardzo dobry	Przestrzeganie norm i przepisów BHP bez zarzutów	Prawidłowe i sprawne, w miarę samodzielne, wykonywanie zaleconych czynności	Bardzo dokładne wykonywanie czynności
4 - dobry	Przestrzeganie podstawowych norm i przepisów BHP	Czynności wykonywane prawie samodzielnie i dość sprawnie	Poprawne wykonywanie czynności
3 - dostateczny	Bez istotnych uchybień	Brak umiejętności samodzielnej pracy, konieczność częstej kontroli opiekuna	Wykonywanie czynności z błędami, które uczeń poprawia według wskazówek opiekuna
2 - dopuszczający	Wymaga nadzoru opiekuna	Duże błędy w wykonywaniu zaleconych czynności	Wykonywanie czynności z błędami, których usunięcie obniża jakość efektu końcowego
1 - niedostateczny	Lekceważy przepisy BHP Natychmiastowe przerwanie stażu	Brak reakcji na polecenia i wskazówki udzielone przez opiekuna Natychmiastowe przerwanie stażu	Wykonanie z błędami nie do naprawienia

Na zakończenie stażu opiekun z ramienia zakładu musi wpisać w dzienniczku stażu opinię o pracy i zaangażowaniu ucznia w wykonywane czynności, nabytej wiedzy i umiejętnościach oraz końcową. Niezależnie od opinii o pracy stażysty powinien wypełnić ankietę opiekuna stażu, ocenić program, organizację i przebieg zajęć podczas trwania stażu oraz przedstawić wnioski co do dalszego organizowania kolejnego stażu w przedsiębiorstwie, na danej budowie lub miejscu prowadzenia robót.

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

POWR.02.15.00-00-2019/20

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

10 Ewaluacja realizacji programu praktycznej nauki zawodu w zakresie staży uczniowskich w przedsiębiorstwie

Realizacja programu stażu powinna zapewnić osiągnięcie założonych efektów. Przebieg stażu w zawodzie technik budownictwa kolejowego i uzyskane efekty zależą głównie od jego koncepcji i właściwego przygotowania programu, w dużym stopniu od warunków atmosferycznych w jakich on przebiegnie oraz zaangażowania uczestników i organizatora stażu. Ewaluację realizacji programu stażu można wykonać posiłkując się:

- obserwacją przebiegu zajęć;
- analizą dzienników stażu;
- testami osiągnięć/omówieniem przebiegu stażu przez uczniów;
- dokumentami dotyczącymi prowadzenia robót (wpisy do książki budowy, fragmentami kosztorysów, dokumentami obrotu materiałami budowlanymi) wykonanymi przez uczniów;
- ankietą oceny przebiegu stażu wypełnioną przez uczniów;
- ankietą oceny przebiegu stażu wypełnioną przez opiekuna stażu;
- opinią opiekuna stażu i osób odpowiedzialnych za przebieg stażu ze strony przedsiębiorstwa.

W procesie budowlanym rzadko można spotkać się z powtarzalnymi warunkami prowadzenia robót. Z tego powodu każdy staż ma indywidualny przebieg. Jednak dzięki ewaluacji realizacji programu odbytych staży możliwa będzie ich aktualizacja, oraz optymalizacja organizacji.

Opinie opiekuna stażu i osób odpowiedzialnych za przebieg stażu ze strony przedsiębiorstwa oraz wyniki analizy przebiegu stażu i ewaluacji jego programu muszą wpływać na program nauczania w technikum, którego uczniowie byli uczestnikami stażu.

ANKIETA KOŃCOWA STAŻYSTY

w zawodzie technik budownictwa kolejowego

Ankieta jest częścią badań, których wyniki pozwolą ocenić przebieg stażu.

Imię i nazwisko stażysty:

Data wypełnienia:

Legenda

1. **Nie poznałem tego zagadnienia** – nie było takich zajęć lub były źle przeprowadzone.
2. **Słabo** – zajęcia były przeprowadzone w bardzo małym zakresie, nie potrafię wykorzystać nabytej wiedzy lub umiejętności.
3. **Średnio** – w większości sytuacji, wymagających wykorzystania danej wiedzy lub umiejętności, potrzebuję wsparcia.
4. **Dobrze** – jestem w stanie poradzić sobie z większością sytuacji wymagających danej umiejętności, rzadko potrzebuję wsparcia.
5. **Bardzo dobrze** – opanowałem daną umiejętność bardzo dobrze, że jestem w stanie nauczyć jej innych.

Jak oceniasz swoje zapoznanie z:	Ocena					
	1	2	3	4	5	Uwagi
celem stażu						
zakresem Twoich zadań podczas trwania stażu						
strukturą przedsiębiorstwa						
przepisami dotyczącymi BHP						
przepisami dotyczącymi dyscypliny pracy						
przepisami dotyczącymi tajemnicy służbowej						

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

POWR.02.15.00-00-2019/20

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Jak oceniasz swoje zapoznanie z:	Ocena					
	1	2	3	4	5	Uwagi
zasadami współpracy z zarządcą infrastruktury kolejowej i firmami zewnętrznymi						
siedzibą przedsiębiorstwa						
strukturą organizacyjną przedsiębiorstwa i wzajemnymi powiązaniem komórek						
zakresem wykonywanych robót budowlanych						
obszarem terytorialnym prowadzonej działalności przedsiębiorstwa						
miejscem prowadzenia robót budowlanych						
zakresem prowadzenia robót budowlanych i etapem ich realizacji						
technologią i organizacją robót						
dokumentacją projektową						
zakresem robót wykonywanych przez poszczególne brygady/robotników						
metodami zapewnienia bezpiecznego prowadzenia robót						
prowadzeniem książki budowy						
prowadzeniem dokumentacji obrotu materiałami budowlanymi						
obserwowanymi robotami						
metodami kontroli, analizy i oceny jakości wykonanych robót						
przebiegiem procesów decyzyjnych związanych z prowadzeniem robót						

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

POWR.02.15.00-00-2019/20

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Jak oceniasz swoje zapoznanie z:	Ocena					
	1	2	3	4	5	Uwagi
Jak oceniasz:						
nabyte umiejętności teoretyczne						
swoje uczestnictwo w zleconych pracach związanych z prowadzeniem robót budowlanych						
nabyte umiejętności praktyczne						
omówienie przebiegu stażu przez opiekuna						

ANKIETA KOŃCOWA OPIEKUNA STAŻYSTY

w zawodzie technik budownictwa kolejowego

Ankieta jest częścią badań, których wyniki pozwolą ocenić przebieg stażu.

Imię i nazwisko stażysty:

Data wypełnienia:

Legenda

0. **Nie poznał tego zagadnienia** – nie było takich zajęć lub były źle przeprowadzone.
1. **Nie poznał tego zagadnienia** – nie był zainteresowany zagadnieniem, lekcewał propozycje i sposoby uzyskania informacji lub umiejętności,
2. **Słabo** – nie potrafi wykorzystać nabytej wiedzy lub umiejętności.
3. **Średnio** – w większości sytuacji, wymagających wykorzystania danej wiedzy lub umiejętności, potrzebuje wsparcia.
4. **Dobrze** – jest w stanie poradzić sobie z większością sytuacji wymagających danej umiejętności, rzadko potrzebuje wsparcia.
5. **Bardzo dobrze** – opanował daną umiejętność bardzo dobrze, że jestem w stanie nauczyć jej innych.

Jak oceniasz zapoznanie stażysty z:	Ocena					
	1	2	3	4	5	Uwagi
celem stażu						
zakresem Twoich zadań podczas trwania stażu						
strukturą przedsiębiorstwa						
przepisami dotyczącymi BHP						
przepisami dotyczącymi dyscypliny pracy						

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

POWR.02.15.00-00-2019/20

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Jak oceniasz zapoznanie stażysty z:	Ocena					
	1	2	3	4	5	Uwagi
przepisami dotyczącymi tajemnicy służbowej						
zasadami współpracy z zarządcą infrastruktury kolejowej i firmami zewnętrznymi						
siedzibą przedsiębiorstwa						
strukturą organizacyjną przedsiębiorstwa i wzajemnymi powiązaniem komórek						
zakresem wykonywanych robót budowlanych						
obszarem terytorialnym prowadzonej działalności przedsiębiorstwa						
miejscem prowadzenia robót budowlanych						
zakresem prowadzenia robót budowlanych i etapem ich realizacji						
technologią i organizacją robót						
dokumentacją projektową						
zakresem robót wykonywanych przez poszczególne brygady/robotników						
metodami zapewnienia bezpiecznego prowadzenia robót						
prowadzeniem książki budowy						
prowadzeniem dokumentacji obrotu materiałami budowlanymi						
obserwowanymi robotami						
metodami kontroli, analizy i oceny jakości wykonanych robót						

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

POWR.02.15.00-00-2019/20

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Jak oceniasz zapoznanie stażysty z:	Ocena					
	1	2	3	4	5	Uwagi
przebiegiem procesów decyzyjnych związanych z prowadzeniem robót						
Jak oceniasz:						
nabyte umiejętności teoretyczne						
uczestnictwo w zleconych pracach związanych z prowadzeniem robót budowlanych						
nabyte umiejętności praktyczne						
reakcją na omówienie przebiegu stażu przez opiekuna						

11 Wzory dokumentów

Wzór umowy o staż uczniowski

UMOWA O ORGANIZACJĘ STAŻU UCZNIOWSKIEGO

Zawarta w w dniu

pomiędzy:

.....
.....

(nazwa, adres podmiotu przyjmującego uczniów na staż), REGON, NIP

reprezentowanym przez

.....

(imię i nazwisk pracodawcy lub osoby upoważnionej do składania oświadczeń w imieniu pracodawcy)

zwanym w dalszej części umowy **Przyjmującym na staż.**

a

.....

(imię i nazwisko ucznia, data i miejsce urodzenia, PESEL)

kształcącym się w zawodzie technik budownictwa kolejowego (cyfrowy symbol zawodu 311220), zwanym w dalszej części umowy **Stażystą.**

przy udziale

.....
.....

(nazwa, adres szkoły)

reprezentowaną przez dyrektora

.....

(imię i nazwisko dyrektora szkoły)

zwaną dalej **Szkołą**

zwanymi dalej łącznie „**Stronami**”, zaś indywidualnie „**Stroną**”,

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

POWR.02.15.00-00-2019/20

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

o następującej treści:

§1

Definicje

Staż – oznacza odpłatne/nieodpłatne wykonywanie przez Stażystę u Przyjmującego na staż zadań określonych w programie stażu, w celu ułatwienia uzyskiwania doświadczenia i nabywania umiejętności praktycznych niezbędnych do wykonywania pracy w zawodzie, w którym kształci się uczeń; bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą.

Stażysta/ka – oznacza uczestnika/uczestniczkę, biorącego udział w stażu uczniowskim;

Przyjmujący na staż – osoba fizyczna, osoba prawna, jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, przyjmująca Stażystę na staż uczniowski;

Opiekun stażu – osoba wyznaczona przez Przyjmującego na staż do sprawowania kontroli nad realizacją stażu;

Program stażu – program opracowany przez podmiot przyjmujący na staż uczniowski i dyrektora szkoły (lub osobę przez niego upoważnioną), w uzgodnieniu z uczniem albo rodzicem niepełnoletniego ucznia. W trakcie stażu uczniowskiego uczeń realizuje wszystkie albo wybrane treści programu nauczania zawodu w zakresie praktycznej nauki zawodu realizowanego w szkole, do której uczęszcza, lub treści nauczania związane z nauczaniem zawodem nieobjęte tym programem.

§2

Staż uczniowski

1. Staż uczniowski realizowany będzie od dnia..... do dnia....., w łącznym wymiarze godzin, w zawodzie, zgodnie z Programem stażu uczniowskiego, stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej Umowy.

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

POWR.02.15.00-00-2019/20

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

2. Staż będzie realizowany przez Stażystę/tkę u Przyjmującego na staż na stanowisku(pełna nazwa stanowiska¹).
3. Miejscem odbywania stażu jest (miejscowość).....
(kod pocztowy)....., (ulica z numerem).....
.....
4. Stażysta wykonuje zadania pod nadzorem wyznaczonego przez Przyjmującego na staż Opiekuna stażu w osobie, zatrudnionego na stanowisku, nr tel. Oświadczenie opiekuna stażu, złożone w trybie art. 120 ust. 3a ustawy Prawo oświatowe, stanowi załącznik nr 5 do niniejszej umowy.
5. Dobowy wymiar godzin stażu uczniowskiego wynosi
6. Tygodniowy wymiar godzin stażu uczniowskiego wynosi
7. Do stażu uczniowskiego nie mają zastosowania przepisy prawa pracy, z wyjątkiem przepisów art. 183a-183e, art. 131 § 1, art. 132 § 1, art. 133 § 1, art. 134, art. 1517, art. 204 i art. 232 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy, z zastrzeżeniem postanowień ust. 8-9 poniżej.
8. Dobowy wymiar godzin stażu uczniowskiego osób w wieku do lat 16 nie może przekraczać 6 godzin, a osób w wieku powyżej 16 lat - 8 godzin. W uzasadnionych przypadkach wynikających ze specyfiki funkcjonowania ucznia niepełnosprawnego w wieku powyżej 16 lat, dopuszcza się możliwość obniżenia dobowego wymiaru godzin stażu uczniowskiego do 7 godzin.
9. Dobowy łączny wymiar zajęć edukacyjnych realizowanych przez Stażystę w szkole i stażu uczniowskiego nie może przekraczać 8 godzin, a tygodniowy łączny wymiar zajęć edukacyjnych realizowanych przez Stażystę w szkole i stażu uczniowskiego - 40 godzin.

¹ Dotyczy wyłącznie stażu u pracodawców.

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

10. W szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się możliwość przedłużenia dobowego wymiaru godzin stażu uczniowskiego dla uczniów w wieku powyżej 18 lat, nie dłużej jednak niż do 12 godzin. Przedłużenie dobowego wymiaru godzin jest możliwe wyłącznie w przypadku, gdy u Przyjmującego na staż uczniowski przedłużony dobowy wymiar czasu pracy wynika z rodzaju pracy lub jej organizacji.
11. Umowa nie dotyczy pracy szczególnie niebezpiecznej w rozumieniu przepisów wydanych na podstawie art. 237 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy.
12. Okres odbytego stażu uczniowskiego, na podstawie zaświadczenia o odbyciu stażu, zalicza się do okresu zatrudnienia, od którego zależą uprawnienia pracownicze.
13. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się zmiany w Programie stażu uczniowskiego stanowiącego załącznik nr 1 do niniejszej umowy. Zmiany w programie stażu muszą być uzgodnione przez Strony z wyprzedzeniem i dokonane w formie pisemnej.

§ 3

Obowiązki i prawa Stażysty

1. Stażysta oświadcza, że akceptuje Program stażu uczniowskiego i zobowiązuje się do jego realizacji.
2. Stażysta zobowiązany jest w szczególności do:
 - a) przestrzegania przepisów regulujących organizację i porządek pracy, obowiązujących u Przyjmującego na staż, które mogą mieć odpowiednie zastosowanie, a w szczególności postanowień regulaminu pracy, przepisów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisów przeciwpożarowych oraz przepisów dotyczących poufności informacji (tajemnica przedsiębiorstwa, tajemnica służbowa) oraz przepisów dotyczących ochrony danych osobowych,

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

POWR.02.15.00-00-2019/20

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- b) stosowania się do zaleceń Przyjmującego na Staż i wyznaczonego Opiekuna stażu, o ile dotyczą one zadań objętych Programem stażu oraz nie są sprzeczne z obowiązującymi przepisami prawa,
 - c) realizacji stażu zgodnie z ustalonym harmonogramem,
 - d) podpisywania listy obecności w każdym dniu odbywania stażu (wzór listy obecności stanowi załącznik nr 2 do niniejszej umowy),
 - e) prowadzenia we współpracy z Opiekunem stażu Dziennika stażu (wzór dziennika stażu stanowi załącznik nr 3 do niniejszej umowy),
 - f) niezwłocznego powiadomienia Przyjmującego na Staż o nieobecności – w pierwszym dniu jej trwania, w formie telefonicznej lub e-mailowej,
 - g) w przypadku choroby - do przedstawiania zaświadczenia lekarskiego potwierdzającego niezdolność do wykonywania pracy najpóźniej w 3 dniu jej trwania;
 - h) informowania Organizatora stażu i Przyjmującego na staż o zmianach w zakresie swoich danych osobowych, statusu na rynku pracy i innych faktach mających wpływ na tok przebiegu stażu, nie później niż 5 dni kalendarzowych od ich wystąpienia,
 - i) posiadania ważnych badań lekarskich w zakresie braku przeciwwskazań do wykonywania zawodu,
 - j) sumiennego i rzetelnego wykonywania zadań objętych programem stażu uczniowskiego,
 - k) dbania o sprzęt i mienie udostępnione w czasie realizacji stażu,
3. udziału w badaniu ankietowym/ewaluacyjnym dotyczącym realizacji i skuteczności stażu.
4. Z tytułu realizacji zadań stażowych Stażysta otrzymuje miesięczne świadczenie pieniężne w kwocie (słownie złotych:) brutto².

² Wysokość świadczenia nie może przekraczać wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207)

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

5. W przypadku usprawiedliwionej nieobecności ucznia/uczennicy na stażu, okres realizacji zostanie stosownie wydłużony o czas usprawiedliwionej nieobecności, w celu realizacji programu stażu.
6. Stażysta ma ponadto prawo między innymi do:
 - a) równego traktowania w zatrudnieniu,
 - b) kontaktowania się z Organizatorem stażu w sprawach związanych z realizacją stażu,
 - c) wnioskowania, w uzasadnionych przypadkach, o zmianę miejsca odbywania stażu.
7. Stażysta zobowiązuje się, iż nie będzie rozpowszechniać, ujawniać ani wykorzystywać, informacji dotyczących Przyjmującego na staż, zarówno stanowiących, jak i niestanowiących tajemnicy przedsiębiorstwa, których rozpowszechnianie, ujawnianie lub wykorzystywanie mogłoby w jakikolwiek sposób narazić Przyjmującemu na staż na szkodę, a ich rozpowszechnianie, ujawnianie lub wykorzystywanie nie stanowi realizacji obowiązku wynikającego z przepisu prawa lub decyzji stosownego organu.
8. Jeżeli Przyjmujący na staż tego zażąda, Stażysta zobowiązany jest do podpisania Oświadczenia o zachowaniu poufności informacji.

§ 4

Obowiązki i prawa Przyjmującego na staż

1. Przyjmujący na staż oświadcza, że opracował wraz z Organizatorem stażu Program stażu uczniowskiego zaakceptowany przez Stażystę, stanowiący Załącznik nr 1 do umowy.
2. Przyjmujący na staż zobowiązany jest między innymi do:
 - a) realizacji zaakceptowanego przez Stażystę Programu stażu uczniowskiego oraz zorganizowania stanowiska wykonywania zadań Stażysty, zapewniając Stażyście możliwość nabycia nowych umiejętności, specyficznych dla danego zawodu bądź branży, a także powierzając mu zadania odpowiadające kwalifikacjom oraz doświadczeniu z uwzględnieniem ryzyka odpowiedzialności Pracodawcy za powierzone Stażyście zadania;

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

- b) wyznaczenia opiekuna stażu nadzorującego wykonywanie przez Stażystę zadań objętych Programem stażu uczniowskiego, zgodnie z zapisem art. 120 ust.3a ustawy Prawo oświatowe – opiekun nie może być osobą, która była karana za umyślne przestępstwo przeciwko życiu i zdrowiu, przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, przestępstwo przeciwko rodzinie i opiece, z wyjątkiem przestępstwa określonego w art. 209 uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1138), przestępstwo określone w rozdziale 7 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.), albo wobec której nie orzeczono zakazu prowadzenia działalności związanej z wychowywaniem, leczeniem, edukacją małoletnich lub opieką nad nimi lub zakazu przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, kontaktowania się z określonymi osobami, zbliżania się do określonych osób lub opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu. Spełnienie tego warunku jest potwierdzane oświadczeniem osoby prowadzącej praktyczną naukę zawodu
- c) przeszkolenia Stażysty w zakresie obowiązujących u siebie, w szczególności na stanowisku wykonywania zadań zorganizowanym dla Stażysty, przepisów z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, przeciwpożarowych, tajemnicy służbowej, ochrony danych osobowych, a także regulaminu pracy w zakresie mającym odpowiednie zastosowanie w ramach realizacji stażu,
- d) dopuszczenia Stażysty do wykonywania zadań objętych Programem stażu uczniowskiego,
- e) zapewnienia Stażyście stanowiska pracy wyposażonego w niezbędne urządzenia, sprzęt, narzędzia, materiały i dokumentację techniczną, uwzględniające wymagania ergonomii, bezpieczeństwa i higieny pracy, a także bezpieczne i higieniczne warunki odbywania stażu uczniowskiego na zasadach dotyczących pracowników określonych w odrębnych przepisach,
- f) zapewnienia urządzeń i materiałów zgodnie z programem stażu zawodowego i potrzebami stażysty wynikającymi ze specyfiki zadań wykonywanych przez stażystę

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

- oraz wymogów technicznych miejsca pracy, a także z niepełnosprawności lub stanu zdrowia;
- g) zapewnienia pomieszczenia do przechowywania odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej,
 - h) zapewnienia dostępu do urządzeń higieniczno-sanitarnych oraz pomieszczeń socjalno-bytowych,
 - i) niezwłocznego informowania Organizatora stażu o wszelkich okolicznościach mogących mieć wpływ na niezgodność zasad lub sposobu odbywania stażu z niniejszą Umową, w szczególności informowania Organizatora stażu o zaprzestaniu wykonywania obowiązków przez Stażystę,
 - j) wyznaczenia, na czas nieobecności Opiekuna Stażysty, innej osoby, która przejmie obowiązki związane z realizacją stażu, celem zapewnienia jego realizacji,
 - k) sporządzenia, w razie wypadku podczas realizacji stażu, dokumentacji powypadkowej,
 - l) przekazania Organizatorowi stażu niezwłocznie po zakończeniu stażu uczniowskiego, nie później niż w ciągu 7 dni kalendarzowych od jego zakończenia, zaświadczenia o ukończeniu stażu uczniowskiego, którego wzór stanowi załącznik nr 4 do niniejszej umowy oraz listy obecności stanowiącej załącznik nr 2 do niniejszej umowy, potwierdzającej liczbę godzin odbywania stażu oraz dziennika stażu stanowiącego załącznik nr 3 do niniejszej umowy,
 - m) ochrony danych osobowych Stażysty stosownie do obowiązujących przepisów prawa, w tym Ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. 2018, poz. 1000, z późn.zm.),
 - n) udziału w badaniu ankietowym/ewaluacyjnym.
3. Przyjmujący na staż ma prawo między innymi do:
- a) wprowadzenia zmian w programie stażu w trakcie jego trwania, pod warunkiem wcześniejszego uzgodnienia tego faktu z Organizatorem stażu oraz Stażystą i dokonania zmiany w formie pisemnej,

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

POWR.02.15.00-00-2019/20

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- b) uzyskania bieżącego wsparcia Organizatora stażu w zakresie związanym z realizacją stażu uczniowskiego.

§ 5

Prawa i obowiązki Organizatora stażu

1. Organizator stażu ma prawo w szczególności do:
 - a) uzyskania od Stażysty i Przyjmującego na staż wszelkich niezbędnych danych, dokumentów i oświadczeń umożliwiających ocenę prawidłowości realizacji stażu, w szczególności dotyczących posiadania przez Stażystę aktualnych badań lekarskich oraz przeszkolenia Stażysty na zasadach przewidzianych dla pracowników w zakresie BHP, przepisów przeciwpożarowych oraz zapoznania go z obowiązującym regulaminem pracy na stanowisku, którego dotyczy staż uczniowski,
 - b) monitoringu stażu uczniowskiego w miejscu jego odbywania, a także monitoringu wskaźników i rezultatów stażu.
2. Organizator stażu uczniowskiego zobowiązuje się między innymi do nadzoru nad prawidłową realizacją stażu uczniowskiego zgodnie z zapisami niniejszej Umowy i obowiązującymi przepisami prawa.
3. Organizator stażu zobowiązany jest również do:
 - a) wskazania efektów kształcenia szczególnie pożądaných z punktu widzenia realizacji podstawy programowej w zakresie kształcenia praktycznego,
 - b) weryfikacji miejsca odbywania stażu pod kątem wyposażenia,
 - c) zaliczenia na podstawie zaświadczenia wystawionego przez pracodawcę całości lub części zagadnień realizowanych w toku praktycznej nauki zawodu,
 - d) wspierania działań mających na celu rozwój współpracy na linii szkoła – pracodawca.
4. Organizator stażu nie ponosi odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez Stażystę wskutek jego działań lub zaniechań podczas odbywania stażu, w tym między innymi za naruszenie przez Stażystę obowiązku zachowania poufności informacji.

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

POWR.02.15.00-00-2019/20

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

5. Organizator stażu nie ponosi odpowiedzialności za szkody na osobie lub majątku Stażysty, mogące powstać w związku z odbywaniem przez niego stażu u Przyjmującego na staż.

§ 6

Obowiązki Opiekuna stażu

Do zadań Opiekuna stażysty należy w szczególności:

- a. diagnoza kompetencji i kwalifikacji Stażysty (we współpracy z nauczycielem/dyrektorem szkoły do której uczęszcza uczeń);
- b. przeprowadzenie procesu adaptacji Stażysty u Przyjmującego na staż, tj. wprowadzenie Stażysty w zakres obowiązków oraz zapoznanie z zasadami i procedurami obowiązującymi w podmiocie Przyjmującym na staż;
- c. monitorowanie realizacji przydzielonego w programie stażu zakresu obowiązków i celów edukacyjno-zawodowych;
- d. udzielenie Stażyście informacji zwrotnej w trakcie realizacji oraz po zakończeniu stażu uczniowskiego;
- e. nadzór nad prawidłową realizacją i harmonogramem stażu;
- f. prowadzenie we współpracy ze Stażystą i złożenie podpisów pod dokumentacją Stażysty, potwierdzającą czas trwania i przebieg stażu (dziennik stażu, lista obecności).

§ 8

Rozwiązanie umowy

1. Umowa może być rozwiązana, na piśmie, przez Stażystę lub Przyjmującego na staż z zachowaniem 14 -dniowego okresu wypowiedzenia.
2. Podmiot przyjmujący na staż lub Stażysta niezwłocznie zawiadamiają Organizatora stażu o wypowiedzeniu umowy stażowej oraz przyczynie wypowiedzenia.
3. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności finansowej wobec Przyjmującego na staż w przypadku rozwiązania umowy ze strony Stażysty ani do zwrotu kosztów związanych z przyjęciem

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

POWR.02.15.00-00-2019/20

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Stażysty na staż (koszt szkoleń stanowiskowych, przygotowania stanowiska pracy itp.) ani nie jest zobowiązany przydzielić kolejnego Stażysty.

4. Szkoła może rozwiązać umowę z winy Stażysty lub Przyjmującego na staż do 7 dni roboczych od daty pisemnego powiadomienia stron o jej przyczynie w przypadku naruszenia przez którąś ze stron istotnych obowiązków wynikających z niniejszej umowy. Przyczyną rozwiązania umowy z winy Przyjmującego na staż może być brak zapewnienia przez Przyjmującego na staż odpowiedniej jakości stażu.
5. Jeżeli Stażysta przestał być uczniem Szkoły przed końcem obowiązywania umowy Organizator stażu powiadamia o tym Przyjmującego na staż, a umowa o staż uczniowski wygasa.
6. Podmiot przyjmujący na staż lub Stażysta niezwłocznie zawiadamiają Organizatora stażu o wypowiedzeniu umowy o staż uczniowski oraz przyczynie wypowiedzenia.

§ 9

Ochrona Danych Osobowych

1. Przy przetwarzaniu danych osobowych w związku z realizacją niniejszej umowy, Organizator stażu i Przyjmujący na staż przestrzegają zasad wskazanych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2 (dalej RODO) oraz Ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2018 r. poz.1000, z późn. zm.).
2. W zakresie realizacji obowiązków wynikających z umowy o staż uczniowski, Przyjmujący na staż jest samodzielnym Administratorem danych osobowych Stażysty.

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

POWR.02.15.00-00-2019/20

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- Przyjmujący na staż zobowiązany jest do przekazania Stażyście klauzuli informacyjnej wypełniającej obowiązki nałożone na Przyjmującego na staż przez art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 roku w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (RODO).

§ 10

Postanowienia końcowe

- Charakter umowy o organizację stażu uczniowskiego nie ma charakteru umowy o pracę i nie kreuje stosunku pracy.
- Jakiegokolwiek zmiany niniejszej Umowy wymagają formy pisemnej, pod rygorem nieważności.
- W przypadku, gdy w treści niniejszej umowy mowa jest o składaniu oświadczeń przez Stażystę, w przypadku Stażysty niepełnoletniego rozumie się przez to składanie oświadczeń przez jego przedstawiciela ustawowego.
- W sprawach nieuregulowanych postanowieniami niniejszej umowy zastosowanie znajdują obowiązujące przepisy prawa, w tym przepisy ustawy Prawo oświatowe oraz ustawy Kodeks pracy.
- Niniejszą Umowę sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze Stron.

.....
Podpis Stażysty lub rodzica/opiekuna prawnego
Stażysty

.....
Podpis Przyjmującego na staż

.....
podpis Organizatora stażu

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

POWR.02.15.00-00-2019/20

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Załącznik nr 1. Wzór programu stażu uczniowskiego

<p>.....</p> <p>pieczętka szkoły</p>	<p>.....</p> <p>pieczętka podmiotu przyjmującego na staż</p>
Stażysta:	
Podmiot przyjmujący na staż:	
Miejsce odbywania stażu uczniowskiego	
Stanowisko/dział:	
Opiekun stażu:	
Zawód, w którym realizowany jest staż	
Kwalifikacja, w której realizowany jest staż	
<p>Cel stażu uczniowskiego: Celem stażu uczniowskiego jest uzyskanie doświadczenia oraz nabycie umiejętności praktycznych, niezbędnych do wykonywania pracy w rzeczywistych warunkach pracy oraz uzupełniających i pogłębiających wiedzę i kompetencje ucznia</p>	
<p>Nazwa zadania/zakres treści programu nauczania w zakresie praktycznej nauki zawodu realizowane w trakcie stażu</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Szkolenie BHP 2. Praktyczne przedstawienie informacji na temat zakładu pracy, w szczególności rodzajów działalności, organizacji pracy itp. 3. 4. 	

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

POWR.02.15.00-00-2019/20

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

5.

itd.

Nazwa zadania/zakres treści programu Treści nauczania związane z nauczaniem zawodem nieobjęte tym programem.

1.

2.

3.

4.

5.

itd.

Strony w uzgodnieniu z uczniem/opiekunem ucznia nieletniego ustalają dobowy i tygodniowy wymiar czasu odbywania stażu uczniowskiego w wymiarze

.....

.....

podpis dyrektora szkoły

.....

podpis przedstawiciela podmiotu
przyjmującego na staż

Załącznik nr 2. Wzór listy obecności

<p>.....</p> <p>pieczętka szkoły</p>	<p>.....</p> <p>pieczętka podmiotu przyjmującego na staż</p>		
Stażysta:			
I.p.	Data	Podpis Stażysty	Podpis Opiekuna Stażu

Załącznik nr 3. Wzór dziennika stażu uczniowskiego u pracodawcy

DZIENNIK STAŻU	
Dane Szkoły	
Opiekun merytoryczny stażu z ramienia Szkoły	
Imię i nazwisko Stażysty/Stażystki	
Kierunek	Technik budownictwa kolejowego
Nazwa firmy Pracodawcy	
Adres miejsca odbywania stażu	Ulica
	Nr budynku / lokalu
	Kod pocztowy
	Miejscowość
Dane Opiekuna Stażysty/Stażystki z ramienia Pracodawcy	imię i nazwisko
	stanowisko
	e-mail do kontaktu
	tel. do kontaktu
Okres odbywania stażu (od - do)	
Długość trwania stażu:	150 godzin

Instrukcja:

Dziennik ma układ tygodniowy, ale należy go wypełniać opisując hasłowo każdy przepracowany dzień (podając datę) w danym tygodniu stażu. Należy przygotować liczbę egzemplarzy odpowiednią do liczby tygodni stażu. Wpisy w Dzienniku muszą pokrywać się z prowadzoną Listą obecności.

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

POWR.02.15.00-00-2019/20

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Data	Stanowisko pracy	Rodzaj realizowanych zadań	Nabyte umiejętności kompetencje w ramach kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie	Liczba godzin

Liczba zrealizowanych godzin stażu

Opinia opiekuna stażu o przebiegu stażu

.....

podpis Stażysty

podpis Opiekuna

Załącznik nr 4. Wzór zaświadczenia o odbyciu stażu uczniowskiego

.....

(nazwa podmiotu przyjmującego na staż uczniowski)

ZAŚWIADCZENIE o odbyciu stażu uczniowskiego

Zaświadcza się, że Pan/Pani

.....

(imię/ imiona i nazwisko)

.....

(data urodzenia)

.....

(numer PESEL)

odbył(a) staż uczniowski w zawodzie).....

.....

(nazwa i symbol cyfrowy zawodu)

w dniach.....w łącznym wymiarzegodzin

prowadzony przez

.....

.....

(nazwa i adres podmiotu przyjmującego na staż uczniowski)

Zaświadczenie wydano na podstawie art. 121a ust. 24 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, z późn.zm.).

.....

(miejsce, data wydania zaświadczenia)

.....

(imię i nazwisko oraz podpis osoby reprezentującej podmiot przyjmujący na staż uczniowski)

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

POWR.02.15.00-00-2019/20

1) W przypadku osoby, która nie posiada numeru PESEL, należy wpisać nazwę i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość.

2) Wpisać nazwę i symbol cyfrowy zawodu zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa branżowego stanowiącą załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. z 2019 r. poz. 316 z późn. zm.).

Okres odbywania stażu uczniowskiego	Stanowisko pracy	Rodzaj realizowanych zadań	Nabyte umiejętności i kompetencje w ramach kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie (symbol i nazwa kwalifikacji3)
od do łącznie liczba godzin			
Okres odbywania stażu uczniowskiego	Stanowisko pracy	Rodzaj realizowanych zadań	Nabyte umiejętności i kompetencje w ramach kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie (symbol i nazwa kwalifikacji3)
od do łącznie liczba godzin			
Okres odbywania stażu uczniowskiego	Stanowisko pracy	Rodzaj realizowanych zadań	Nabyte umiejętności i kompetencje w ramach kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie (symbol i nazwa kwalifikacji3)
od do łącznie liczba godzin			

.....

(imię i nazwisko oraz podpis osoby reprezentującej podmiot przyjmujący na staż uczniowski)

„Przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu w branży 30 transportu kolejowego”

POWR.02.15.00-00-2019/20

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Załącznik nr 5. Oświadczenie opiekuna stażu

OŚWIADCZENIE osoby prowadzącej praktyczną naukę zawodu/opiekuna stażu

Spełniając wymóg określony w art. 120 ust. 3a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, z późn. zm.) oświadczam, że prowadząc praktyczną naukę zawodu nie byłem(am) karany(a) za umyślne przestępstwo przeciwko życiu i zdrowiu, przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, przestępstwo przeciwko rodzinie i opiece, z wyjątkiem przestępstwa określonego w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1138) oraz za przestępstwo określone w rozdziale 7 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.), i wobec mojej osoby nie orzeczono zakazu prowadzenia działalności związanej z wychowywaniem, leczeniem, edukacją małoletnich lub opieką nad nimi lub zakazu przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, kontaktowania się z określonymi osobami, zbliżania się do określonych osób lub opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu. Złożenie nieprawdziwego oświadczenia może skutkować poniesieniem odpowiedzialności przez osobę potwierdzającą nieprawdę.

.....

(data, podpis opiekuna stażu)